

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

พ.ศ. ๒๕๕๓

โดยพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒ และกำหนดให้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังใช้บังคับได้เฉพาะกาล ฉะนั้นจึงสมควรออกระเบียบตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อใช้บังคับแทนต่อไป อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกระเบียบนี้ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“อปพร.” หมายความว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

“ศูนย์ อปพร.” หมายความว่า ศูนย์ อปพร. กลาง ศูนย์ อปพร. เขต ศูนย์ อปพร. จังหวัด ศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร ศูนย์ อปพร. อำเภอ ศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร ศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา ศูนย์ อปพร. เทศบาล และศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล

“ผู้บัญชาการ” หมายความว่า ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการกลาง ผู้อำนวยการจังหวัด ผู้อำนวยการอำเภอ ผู้อำนวยการท้องถิ่น และผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๔ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑
บททั่วไป

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง ประกอบด้วย อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นประธานกรรมการ รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่ได้รับมอบหมาย รองอธิบดีกรมการปกครอง ที่ได้รับมอบหมาย รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ได้รับมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร และผู้ทรงคุณวุฒิ อีกไม่เกินห้าคน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการป้องกันสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการส่วนกิจการอาสาสมัคร สำนักส่งเสริมการป้องกันสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๖ ให้คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายและแนวทางการบริหารกิจการศูนย์ อปพร.
- (๒) เสนอแนวทางและมาตรการเกี่ยวกับการดำเนินกิจการ อปพร. ให้ศูนย์ อปพร. ถือปฏิบัติ
- (๓) กำกับ ดูแล และสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ อปพร. ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ในวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง อาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการศูนย์ อปพร. เพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องหนึ่งเรื่องใด หรือมอบหมายให้ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนได้ ทั้งนี้ ให้นำความในข้อ ๕ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการศูนย์ อปพร. โดยอนุโลม

ข้อ ๗ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระหรือในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มเติม ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทน หรือได้รับแต่งตั้งเพิ่มเติม อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระในวาระหนึ่ง แต่ยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

ข้อ ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามข้อ ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานกรรมการ

(๓) ประธานกรรมการให้ออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องหรือไม่สุจริต ต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับความจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

ข้อ ๙ การประชุมคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง ต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใดถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามรถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามรถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้น

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๐ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด ประกอบด้วย

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ

(๒) รองผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง

- (๓) นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง
- (๔) กรรมการอื่น ประกอบด้วย
- (ก) ผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่ประจำอยู่ในพื้นที่จังหวัด ตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรแต่งตั้ง
- (ข) ผู้แทนของศูนย์ อปพร. เขต ที่จังหวัดนั้นอยู่ในเขตรับผิดชอบ
- (ค) ประธานกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. จังหวัด ตามข้อ ๒๒ วรรคสอง
- (ง) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรแต่งตั้ง
- (จ) ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจำนวนไม่เกินสามคน โดยให้มีผู้แทนจากองค์การสาธาณกุศลในเขตจังหวัดรวมอยู่ด้วย
- (๕) หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ ข้อ ๑๑ คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้
- (๑) กำหนดยุทธศาสตร์ และแนวทางการดำเนินงานกิจการ อปพร. ให้เป็นไปตามนโยบายและแนวทางที่คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กลางกำหนด
- (๒) ให้การสนับสนุนส่งเสริมและกำกับดูแลการดำเนินงานของศูนย์ อปพร. ภายในเขตจังหวัด ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- (๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการดำเนินงานที่เกี่ยวกับกิจการ อปพร. ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับที่ศูนย์ อปพร. กลางกำหนด
- ข้อ ๑๒ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย
- (๑) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ
- (๒) ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นรองประธานกรรมการ
- (๓) กรรมการอื่น ประกอบด้วย
- (ก) ผู้แทนส่วนราชการ หรือหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร ตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรแต่งตั้ง
- (ข) ผู้แทนศูนย์ อปพร. กลาง

(ค) ประธานกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร ตามข้อ ๒๒ วรรคสอง

(ง) ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรแต่งตั้ง โดยให้มีผู้แทนจากองค์การสาธารณกุศลในเขตกรุงเทพมหานครรวมอยู่ด้วย

(๔) ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๑๓ ให้คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ตามข้อ ๑๑ ภายในเขตกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๑๔ ให้นำความในข้อ ๓ ข้อ ๔ และข้อ ๕ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งและการประชุมของคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด และคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร โดยอนุโลม

หมวด ๒

การบริหาร และกำกับดูแล

ข้อ ๑๕ ให้ผู้บัญชาการ เป็นผู้บัญชาการศูนย์ อปพร. กลาง รองผู้บัญชาการ เป็นรองผู้บัญชาการศูนย์ อปพร. กลาง มีอำนาจบังคับบัญชา และสั่งการผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. รองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ อปพร. และ อปพร. ทหารอาสาสมัคร

ให้ผู้อำนวยการกลาง เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นศูนย์ อปพร. กลาง โดยให้เจ้าหน้าที่ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ปฏิบัติราชการประจำ ณ ที่ตั้งกรม เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง มีอำนาจควบคุมและกำกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารศูนย์ อปพร. รองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ อปพร. และ อปพร. ได้ทหารอาสาสมัคร และอาจแต่งตั้งบุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ เพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

ข้อ ๑๖ ให้ศูนย์ อปพร. กลาง มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินงานด้านธุรการของคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง

(๒) สนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ คู่มือปฏิบัติงาน เอกสาร และข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารกิจการ อปพร.

(๓) วางระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินงานที่เกี่ยวกับกิจการ อปพร. รวมทั้งสิทธิ และสวัสดิการแก่ อปพร.

(๔) ศึกษา ค้นคว้า และวิจัย ตลอดจนเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกิจการ อปพร.

(๕) จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรม อปพร. และหลักสูตรที่เกี่ยวกับกิจการ อปพร. พร้อมกำหนด รูปแบบวุฒิบัตร และเครื่องหมายแสดงความสามารถ หรือแสดงวิทยฐานะ รวมทั้งพิจารณาทบทวน หรือปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสม

(๖) จัดให้มีการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติหลักสูตรตามที่กำหนดใน (๕)

(๗) จัดทำแผนพัฒนาอัตรากำลังของ อปพร. รวมทั้งพิจารณาทบทวน และปรับปรุงแผน ให้มีความเหมาะสม

(๘) ประสานงาน ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของ อปพร. ทั่วราชอาณาจักร

(๙) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง มอบหมาย

ข้อ ๑๗ ให้ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขต และศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นศูนย์ อปพร. เขต โดยให้เจ้าหน้าที่ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

ให้ศูนย์ อปพร. เขต มีอำนาจหน้าที่สนับสนุนการดำเนินกิจการ อปพร. ภายในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบ และสนับสนุนศูนย์ อปพร. เขตข้างเคียงในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ข้อ ๑๘ ให้ผู้อำนวยการจังหวัด เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เป็นศูนย์ อปพร. จังหวัด โดยให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

ให้รองผู้อำนวยการจังหวัด เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด ในการดำเนินการกิจการ อปพร. และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด มอบหมาย

ให้หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์
อพพร. จังหวัด มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการศูนย์ อพพร. จังหวัด

ข้อ ๑๕ ให้ผู้อำนวยการอำเภอ เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อพพร. อำเภอ และที่ทำการปกครอง
อำเภอ เป็นศูนย์ อพพร. อำเภอ โดยให้เจ้าหน้าที่ของที่ทำการปกครองอำเภอ เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

ข้อ ๒๐ ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่น เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อพพร. ดังนี้

(๑) ให้นายกเทศมนตรี เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อพพร. เทศบาล รองนายกเทศมนตรี
ซึ่งนายกเทศมนตรีมอบหมาย เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ อพพร. เทศบาล ปลัดเทศบาล เป็นผู้ช่วย
ผู้อำนวยการศูนย์ อพพร. เทศบาล และสำนักปลัดเทศบาล เป็นศูนย์ อพพร. เทศบาล โดยให้เจ้าหน้าที่
ของสำนักปลัดเทศบาล เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

(๒) ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อพพร. องค์การบริหาร
ส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย
เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ อพพร. องค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้ช่วย
ผู้อำนวยการศูนย์ อพพร. องค์การบริหารส่วนตำบล และสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
เป็นศูนย์ อพพร. องค์การบริหารส่วนตำบล โดยให้เจ้าหน้าที่ของสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

(๓) ให้นายกเมืองพัทยา เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อพพร. เมืองพัทยา รองนายกเมืองพัทยา
ซึ่งนายกเมืองพัทยามอบหมาย เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ อพพร. เมืองพัทยา ปลัดเมืองพัทยา
เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ อพพร. เมืองพัทยา และสำนักปลัดเมืองพัทยา เป็นศูนย์ อพพร. เมืองพัทยา
โดยให้เจ้าหน้าที่ของสำนักปลัดเมืองพัทยา เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

ข้อ ๒๑ ให้ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อพพร. กรุงเทพมหานคร
รองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครมอบหมาย เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์
อพพร. กรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร
เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ อพพร. กรุงเทพมหานคร และสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
กรุงเทพมหานคร เป็นศูนย์ อพพร. กรุงเทพมหานคร โดยให้เจ้าหน้าที่ของสำนักป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย กรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

ให้ผู้อำนวยการเขตในกรุงเทพมหานคร เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร และสำนักงานเขตในกรุงเทพมหานคร เป็นศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร โดยให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตในกรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

ข้อ ๒๒ ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ตามข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ ข้อ ๒๐ และข้อ ๒๑ มีอำนาจหน้าที่สั่งการ ควบคุม และกำกับดูแล เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ อปพร. และ อปพร. ในสังกัด ตลอดจนให้การสนับสนุนการดำเนินงาน อปพร. ภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบ และสนับสนุนศูนย์ อปพร. ข้างเคียงในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมทั้งมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์เพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ตามวรรคหนึ่ง จัดให้ อปพร. เข้ามามีส่วนร่วมในรูปของคณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. โดยการจัดตั้งและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. ให้เป็นไปตามที่ศูนย์ อปพร. กลาง กำหนด

ข้อ ๒๓ ให้ศูนย์ อปพร. เทศบาล ศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล ศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร และศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา จัดตั้งฝ่ายต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (๑) ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๒) ฝ่ายรักษาความสงบเรียบร้อย
- (๓) ฝ่ายสงเคราะห์ผู้ประสบภัย
- (๔) ฝ่ายปฏิบัติการกู้ชีพกู้ภัย
- (๕) ฝ่ายอื่น ๆ ตามความจำเป็น

ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ตามวรรคหนึ่ง แต่งตั้งหัวหน้าฝ่ายหนึ่งคน และรองหัวหน้าฝ่ายสองคนจากเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ หรือ อปพร. โดยแต่ละฝ่ายให้มี อปพร. ตามความเหมาะสม

ทั้งนี้ โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ของฝ่ายต่าง ๆ ในศูนย์ อปพร. ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินงานที่ศูนย์ อปพร. กลางกำหนด

ข้อ ๒๔ ให้ อปพร. อยู่ภายใต้การควบคุม และกำกับดูแลของหัวหน้าฝ่าย อปพร.

ให้หัวหน้าฝ่ายในศูนย์ อปพร. แต่ละแห่งอยู่ภายใต้การสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลของผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร หรือผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา แล้วแต่กรณี

ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา อยู่ภายใต้การสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลของผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. อำเภอ

ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. อำเภอ และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร อยู่ภายใต้การสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลของผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด หรือผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี

ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร อยู่ภายใต้การควบคุม และกำกับดูแลของผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง

ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาและสั่งการของผู้บัญชาการศูนย์ อปพร. กลาง

ข้อ ๒๕ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง อาจรับสมัคร และคัดเลือกบุคคลเข้าเป็น อปพร. ในสังกัดของตน รวมทั้งรับ อปพร. ที่ขอย้ายจากศูนย์ อปพร. อื่น เข้ามาเป็น อปพร. ในสังกัด และในการนี้ให้ออกบัตรประจำตัวให้แก่ อปพร. ในสังกัดของตนด้วย

ทั้งนี้ ให้นำความในข้อ ๒๓ ข้อ ๒๔ ข้อ ๓๐ ข้อ ๓๑ ข้อ ๓๒ ข้อ ๓๕ และข้อ ๔๓ บรรคหนึ่ง มาใช้บังคับกับกรณีตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม และให้ อปพร. อยู่ภายใต้การควบคุม และกำกับดูแลของหัวหน้าฝ่าย อปพร. และให้หัวหน้าฝ่าย อปพร. อยู่ภายใต้การสั่งการควบคุม และกำกับดูแลของผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๖ ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จัดให้มีธงประจำศูนย์ อปพร. เพื่อเป็นสัญลักษณ์ ประจำศูนย์ อปพร. ตามหลักเกณฑ์และรูปแบบที่ศูนย์ อปพร. กลาง กำหนด

ข้อ ๒๗ ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี อาจพิจารณามอบรางวัลเชิดชูเกียรติ สำหรับศูนย์ อปพร. ในสังกัดที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่น

ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. อาจพิจารณามอบประกาศเกียรติคุณสรรเสริญและเครื่องหมาย เชิดชูเกียรติแก่ อปพร. ที่ปฏิบัติงานดีเด่น หรือผู้ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือกิจการ อปพร. จนเกิดผลดียิ่ง

เพื่อเป็นการส่งเสริมและยกย่องในการปฏิบัติหน้าที่ของ อปพร. ที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่น เป็นพิเศษ ผู้บัญชาการศูนย์ อปพร. กลาง อาจพิจารณาขอประกาศเกียรติคุณสรรเสริญ และเครื่องหมายเชิดชูเกียรติแก่ อปพร.

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสามให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และรูปแบบที่ศูนย์ อปพร. กลางกำหนด

หมวด ๓

การคัดเลือก การพ้นจากสมาชิกภาพ และการฝึกอบรม

ข้อ ๒๘ ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหาร ส่วนตำบล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา เป็นผู้รับสมัครและคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม เข้าเป็น อปพร.

อปพร. ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์
- (๓) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในเขตศูนย์ อปพร. นั้น
- (๔) เลื่อมใสการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๕) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนวิกลจริต
- (๖) ไม่เป็นผู้เสื่อมเสียในทางศีลธรรม หรือในทางทุจริต หรือเป็นภัยต่อสังคม

ผู้สมัครที่ได้รับคัดเลือกกว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในวรรคสอง ต้องเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการฝึกอบรม อปพร. จึงจะได้รับการขึ้นทะเบียนเป็น อปพร.

ข้อ ๒๙ อปพร. พ้นจากสมาชิกภาพเมื่อ

(๑) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามข้อ ๒๘ และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ต้นสังกัดสั่งให้พ้นจากสมาชิกภาพ

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ต้นสังกัด สั่งให้พ้นจากสมาชิกภาพ ตามข้อ ๓๖

ข้อ ๓๐ กรณี อปพร. พ้นจากสมาชิกภาพตามข้อ ๒๕ หากประสงค์จะขอกลับเข้ามาเป็น
อปพร. อีก ให้ทำคำขอเป็นหนังสือยื่นต่อผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ตามข้อ ๒๘ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๓๑ กรณี อปพร. ผู้ใดมีความประสงค์จะย้ายไปสังกัดศูนย์ อปพร. อื่น เนื่องจาก
ย้ายภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใด ให้ทำคำขอยื่นต่อผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.
ต้นสังกัดและให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ที่ได้รับคำขอทำหนังสือส่งตัว พร้อมทะเบียนประวัติมอบให้
อปพร. ผู้นั้นถือไปรายงานตัวต่อผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. สังกัดใหม่ และให้ศูนย์ อปพร. นั้นเสนอ
ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด หรือผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร ออกบัตรประจำตัวใหม่ให้
และเรียกบัตรประจำตัวเดิมคืน

ข้อ ๓๒ ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหาร
ส่วนตำบล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.
เมืองพัทยา จัดทำทะเบียนประวัติของ อปพร. ตามที่ศูนย์ อปพร. กลาง กำหนด ให้เป็นปัจจุบัน

ข้อ ๓๓ ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด
และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร เป็นผู้ที่มีอำนาจอนุมัติโครงการฝึกอบรม อปพร.
และกำกับดูแลให้เป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนด

ข้อ ๓๔ ให้ศูนย์ อปพร. ที่จัดฝึกอบรมหลักสูตรการอบรม อปพร. จัดทำเครื่องหมาย
อปพร. และวุฒิบัตร เพื่อมอบให้แก่ อปพร. ที่ผ่านการฝึกอบรม โดยเครื่องหมาย อปพร. ให้เป็นไป
ตามแบบท้ายระเบียบนี้ ส่วนวุฒิบัตรให้เป็นไปตามรูปแบบที่ศูนย์ อปพร. กลางกำหนด

หมวด ๔

สิทธิ และวินัยของ อปพร.

ข้อ ๓๕ อปพร. มีสิทธิ ดังต่อไปนี้

(๑) แต่งเครื่องแบบและประดับเครื่องหมาย อปพร.

(๒) ใช้วิทยุสื่อสารของทางราชการในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย
เป็นลายลักษณ์อักษร

(๓) ได้รับการคุ้มครองตามระเบียบและกฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่ป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย และหน้าที่อื่น ตามคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ
ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หรือเจ้าพนักงาน ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย

ข้อ ๓๖ อปพร. จะต้องรักษาและปฏิบัติตามวินัยโดยเคร่งครัด ดังต่อไปนี้

(๑) สนับสนุนและดำรงรักษาการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) ปฏิบัติตามคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้บังคับบัญชาโดยเคร่งครัด และสนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์ อปพร. ที่ตนสังกัด

(๓) แต่งเครื่องแบบให้ถูกต้องตามระเบียบในขณะปฏิบัติหน้าที่

(๔) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต อุดม ไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยและไม่หวังผลประโยชน์ใด ๆ เป็นการตอบแทน

(๕) รักษาความสามัคคีในหมู่คณะและเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อส่วนรวม

(๖) ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี

(๗) ไม่เสพสุราของมีนเมาในขณะปฏิบัติหน้าที่

(๘) ไม่ใช้กริยาวาจาที่ไม่สุภาพต่อประชาชน

(๙) ไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา

(๑๐) ไม่เปิดเผยความลับทางราชการ

(๑๑) ไม่แสวงหาผลประโยชน์อันมิชอบด้วยกฎหมายเพื่อตนเอง หรือผู้อื่นจากการปฏิบัติหน้าที่
กรณี อปพร. กระทำผิดวินัยตามวรรคหนึ่ง และเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ หรือกิจการ อปพร. ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ที่ผู้นั้นสังกัดมีอำนาจสั่งให้ อปพร. ผู้กระทำความผิดพ้นจากสมาชิกภาพ

หมวด ๕

หน้าที่และการมอบหมายการปฏิบัติงาน

ข้อ ๓๗ อปพร. มีหน้าที่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา และเจ้าพนักงานในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติตามระเบียบนี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ อปพร. ไปรายงานตัวต่อผู้บังคับบัญชา หรือเจ้าพนักงานโดยไม่ชักช้า และขณะปฏิบัติหน้าที่ให้แต่งเครื่องแบบ อปพร. เว้นแต่เป็นกรณีเร่งด่วนจะประดับเฉพาะเครื่องหมาย อปพร. ก็ได้ และต้องมีบัตรประจำตัว อปพร. ไว้เพื่อแสดงตนด้วย

ข้อ ๓๘ กรณีผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ใกล้เคียงร้องขอ และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เห็นเป็นการสมควรอาจสั่ง อปพร. ไปปฏิบัติภารกิจนอกเขตรับผิดชอบก็ได้ และให้รายงานผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ตามลำดับชั้น

ในกรณีที่มีความจำเป็น ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด หรือผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งการ อนุมัติ หรืออนุญาตให้ อปพร. ไปปฏิบัติภารกิจนอกเขตจังหวัด หรือกรุงเทพมหานครได้

ข้อ ๓๙ ในกรณีจำเป็นและเร่งด่วนเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ และหัวหน้าฝ่าย อปพร. ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. อำเภอ ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร หรือผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด ไม่อยู่ หรือไม่สามรถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองหัวหน้าฝ่าย อปพร. หรือรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ของศูนย์ อปพร. นั้น เป็นผู้สั่งการ อนุมัติ อนุญาตแทนไปพลางก่อนได้

ข้อ ๔๐ การรายงานให้กระทำตามลำดับชั้นการบังคับบัญชา เว้นแต่กรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นอาจรายงานผู้บังคับบัญชาเหนือชั้นขึ้นไปได้ แต่ต้องรีบรายงานให้ผู้บังคับบัญชาโดยตรงทราบในทันทีที่สามารถจะกระทำได้

หมวด ๖

เครื่องแบบ เครื่องหมาย และบัตรประจำตัว

ข้อ ๔๑ เครื่องแบบ อปพร. ให้เป็นไปตามรูปแบบแนบท้ายระเบียบนี้

ผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ อปพร. มีสิทธิแต่งเครื่องแบบ อปพร.

ข้อ ๔๒ เครื่องหมาย อปพร. การใช้และการประดับ ให้เป็นไปตามรูปแบบและหลักเกณฑ์แนบท้ายระเบียบนี้

การใช้และการประดับเครื่องหมาย อปพร. นอกจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง

ข้อ ๔๓ ให้ศูนย์ อปพร. เทศบาล ศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล ศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร และศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา จัดทำบัตรประจำตัว อปพร. ตามแบบท้ายระเบียบนี้ เสนอให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด หรือผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร ออกบัตรประจำตัว อปพร. เพื่อมอบให้แก่ อปพร.

นอกจากบัตรประจำตัว อปพร. ตามวรรคหนึ่ง ศูนย์ อปพร. กลาง อาจกำหนดให้มีบัตรประจำตัว อปพร. เพิ่มเติมเป็นกรณีพิเศษได้ โดยหลักเกณฑ์การออกบัตร อายุของบัตร และรูปแบบบัตร ให้เป็นไปตามที่ศูนย์ อปพร. กลางกำหนด

ข้อ ๔๔ บัตรประจำตัว อปพร. ตามข้อ ๔๓ วรรคหนึ่ง ให้มีอายุสี่ปี เมื่อบัตรประจำตัวชำรุด สูญหาย หหมดอายุ หรือมีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญ เช่น ชื่อตัว ชื่อสกุล ให้ อปพร. ผู้นั้นยื่นคำร้องตามแบบที่ศูนย์ อปพร. กลางกำหนดต่อผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร หรือผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา แล้วแต่กรณี เพื่อเสนอให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด หรือผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร พิจารณาคำเนินการออกบัตรประจำตัวใหม่ให้ต่อไป

ให้ศูนย์ อปพร. เทศบาล ศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล ศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร และศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา จัดทำทะเบียนควบคุมบัตรประจำตัว อปพร. ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๕ ให้หน่วย อปพร. และ อปพร. ที่จัดตั้งขึ้นและมีอยู่ในวันก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับเป็นหน่วย อปพร. และ อปพร. ตามระเบียบนี้

ให้คณะกรรมการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นใหม่ตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

ชวรัตน์ ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เครื่องแบบ เครื่องหมาย และบัตรประจำตัว

แบบทำระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๓

เครื่องแบบ

ส่วนที่ ๑

เครื่องแบบชุดฝึกหรือชุดปฏิบัติการ

ข้อ ๑ หมวด มี ๑ แบบ คือ หมวกแก๊ปทรงอ่อนแบบ ๖ กลีบ มี ๒ สี คือ สีดำ และสี kaki เครื่องหมายหน้าหมวกเป็นเครื่องหมายรูปอนุโลม ทำจากแผ่นผ้าปักด้วยไหม ขนาดกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๔ เซนติเมตร และมีตัวอักษรคำว่า “เมตตา กล้าหาญ” อยู่ใต้เครื่องหมายรูปอนุโลม กะบังหมวกมีรายละเอียดแตกต่างกัน ดังนี้

(๑) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีดำ (มีช่อชัยพฤกษ์ ๒ ช่อ) กะบังหมวกมีสัญลักษณ์เป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ ปักด้วยไหมสีทอง ๒ ช่อ ระหว่างช่อชัยพฤกษ์ มีรูปดาว ๘ แฉก และรูปตราสิงห์อยู่ภายใน ใช้กับผู้มีสิทธิสวมเครื่องแบบอปพร. ตามข้อ ๔๑ วรรคสอง ที่เป็นข้าราชการ ประเภททั่วไประดับทักษะพิเศษ ประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญ ประเภทอำนวยการระดับสูง และประเภทบริหารระดับต้น หรือเทียบเท่าขึ้นไป ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.เทศบาลนคร ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.เทศบาลเมือง ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.เมืองพัทยา

(๒) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีดำ (มีช่อชัยพฤกษ์ ๑ ช่อ) กะบังหมวกมีสัญลักษณ์เป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ปักด้วยไหมสีทอง ๑ ช่อ ระหว่างช่อชัยพฤกษ์ มีรูปดาว ๘ แฉก และรูปตราสิงห์อยู่ภายใน ใช้กับผู้มีสิทธิสวมเครื่องแบบอปพร. ตามข้อ ๔๑ วรรคสอง ที่เป็นข้าราชการ ประเภททั่วไประดับอาวุโส ประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ และประเภทอำนวยการระดับต้น หรือเทียบเท่า ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.เทศบาลตำบล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.องค์การบริหารส่วนตำบล รองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.เทศบาลนคร รองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.เทศบาลเมือง และรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.เมืองพัทยา

(๓) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีดำ กะบังหมวกไม่มีสัญลักษณ์ใด ๆ ใช้กับผู้มีสิทธิสวมเครื่องแบบ อปพร. ตามข้อ ๔๑ วรรคสอง ที่มีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๑) และ (๒)

(๔) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีดำ กะบังหมวกมีสัญลักษณ์เป็นดินทอง ๑ เส้น ใช้กับคณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร.จังหวัด และคณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร.กรุงเทพมหานคร

(๕) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสี kaki กะบังหมวก ไม่มีสัญลักษณ์ใด ๆ ใช้กับ อปพร.

ข้อ ๒ เสื้อ มี ๕ แบบ คือ

(๑) เสื้อคอเปิดสี kaki (แบบที่ ๑) ตัวเสื้อปล่อยยาวถึงสะโพก ปกเสื้อเบาะ มุมปกแหลม ตัวเสื้อด้านหน้าผ่าตลอด ไม่มีสวับ มีคุม ๕ คุม แขนเสื้อยาวรูปทรงกระบอก ที่ปลายแขนเสื้อทั้งสอง ตรงด้านในชิดลำตัวติดแผ่นรัดข้อมือกว้าง ๔ เซนติเมตร ยาว ๑๐ เซนติเมตร ห่างจากปลายแขนเสื้อพองาม ชายเป็นรูปสี่เหลี่ยมชี้ไปทางด้านหลังขั้วคุม ๑ คุม ติดกับแขนเสื้อในแนวเดียวกันมีคุมอีก ๑ คุม สำหรับรัดปลายแขนเสื้อ ตัวเสื้อด้านหน้ามีกระเป๋ายนและล่างข้างละ ๒ กระเป๋า กระเป๋ายนเป็นกระเป๋าปะไม่มีแถบ มีปกรูปสี่เหลี่ยมมุมเสมอกัน ขั้วคุม

ตรงกลางปก ๑ คม มุมกระเป๋าคัดมนพองาม กระเป๋าล่างเป็นกระเป๋าย่ำมียึดชาย ตัวกระเป๋াপับจีบตรงกลาง มุมกระเป๋าคัดมนพองาม มีปกรูปลี่เหลี่ยม มุมปกเยื้องเฉียงต่ำไปทางข้างตัวเล็กน้อยพองาม ขัดคม ๒ คม ตรงมุมปกด้านล่าง ตัวเสื้อด้านหลังในแนวเอวมีแผ่นผ้า ขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร ยาว ๑๐ เซนติเมตร ๒ แผ่น ชายพับเหลี่ยมชี้ไปทางด้านข้าง ขัดคม ๑ คม ติดกับตัวเสื้อและในระดับเดียวกันมีคุดที่ตะเข็บข้างอีกข้างละ ๑ คม สำหรับรัดเอว คุดทั้งสี่ใช้คุดกลมแบน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร ทำด้วยวัสดุสีทึบ เมื่อสวมเสื้อนี้ให้ปล่อยชายเสื้อไว้นอกกางเกง และจะพับแขนเสื้อทั้งสองขึ้นไว้เหนือข้อศอกก็ได้

(๒) เสื้อคอเปิดสีทึบ (แบบที่ ๒) ตัวเสื้อปล่อยยาวถึงสะโพก ชายตรง ปกเสื้อเบาะ มุมปกแหลม ตัวเสื้อด้านหน้าผ่าตลอด ไม่มีสحاب มีคุด ๕ คม แขนเสื้อยาวรูปทรงกระบอก ตัวเสื้อด้านหน้ามีกระเป๋านข้างละ ๑ กระเป๋าคือกระเป๋าย่ำไม่มีแถบ มีปกรูปลี่เหลี่ยมมุมปกเสมอกัน ขัดคมตรงกลางปก ๑ คม มุมกระเป๋าคัดมนพองาม เมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้อไว้ในกางเกง และจะพับแขนเสื้อทั้งสองขึ้นไว้เหนือข้อศอกก็ได้

(๓) เสื้อกั๊กแบบทั้งตัวเว้าหน้า ทำด้วยผ้าตาข่ายชนิดเส้นใย POLYESTER สีส้ม กุ๊นชายเสื้อสีดำ ตัวเสื้อด้านหน้าตรงกึ่งกลางมีเครื่องหมาย อปพร. ขนาดกว้าง ๑๕ เซนติเมตร ยาว ๒๑ เซนติเมตร เนื้อและใต้เครื่องหมาย อปพร. มีแถบสะท้อนแสงสีเงินพาดขวางตัวเสื้อ ๑ แถบ แต่ละแถบมีขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร ปลายแถบทั้งสองข้างห่างจากตะเข็บข้างลำตัวพอประมาณ ส่วนตัวเสื้อด้านหลังตรงกึ่งกลางมีอักษร “อปพร.” สีขาว ขนาดความสูง ๘ เซนติเมตร และใต้อักษร “อปพร.” มีตัวอักษรสีขาว ระบุชื่อศูนย์ อปพร. ที่สังกัด ขนาดความสูง ๒ เซนติเมตร เนื้ออักษร “อปพร.” และใต้ชื่อศูนย์ อปพร. ที่สังกัด มีแถบสะท้อนแสงสีเงินพาดขวางตัวเสื้อ ๑ แถบ แต่ละแถบมีขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร ส่วนขนาดความยาวเท่ากับแถบตัวเสื้อด้านหน้า และที่ด้านข้างของเสื้อทั้ง ๒ ข้างมีตัวคดล็อกสำหรับยึดเสื้อด้านหน้าและด้านหลังไว้ด้วยกัน ข้างละ ๒ ตัว

(๔) เสื้อยืดคอเชิ้ตแขนยาวสีดำ ผ่าอกกลีบประมาณ ๒๐ เซนติเมตร ปกสีเดียวกับตัวเสื้อ ตัวเสื้อด้านหน้าที่อกเสื้อด้านซ้ายและด้านขวามีแถบสะท้อนแสงสีเงิน ขนาดกว้าง ๒ เซนติเมตร ด้านละ ๒ แถบ พาดขวางโดยปลายแถบแต่ละแถบห่างจากตะเข็บข้างลำตัวและสายเสื้อพอประมาณ และมีเครื่องหมาย อปพร. ขนาดกว้าง ๓ เซนติเมตร ยาว ๔ เซนติเมตร อยู่ที่อกเสื้อด้านขวาเหนือแถบสะท้อนแสง ส่วนตัวเสื้อด้านหลังมีแถบสะท้อนแสงสีเงิน ขนาดกว้าง ๒ เซนติเมตร ๒ แถบ พาดขวางตัวเสื้อ ปลายแถบแต่ละแถบห่างจากตะเข็บข้างลำตัวพอประมาณ และเหนือแถบสะท้อนแสงมีอักษร “อปพร.” สีขาว ขนาดความสูง ๔ เซนติเมตร และใต้อักษร “อปพร.” มีอักษรสีขาว ระบุชื่อศูนย์ อปพร. ที่สังกัด ขนาดความสูง ๒ เซนติเมตร และมีเครื่องหมาย อปพร. ขนาดกว้าง ๖.๕ เซนติเมตร ยาว ๘ เซนติเมตร อยู่บนสุดเหนืออักษร “อปพร.” เมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้อไว้ในกางเกง

(๕) เสื้อต่อเนื่องกับกางเกง (ชุดสวม) ทำด้วยผ้าไม่ติดไฟ สีส้ม ตัวเสื้อด้านหน้าผ่าตลอดถึงกางเกง ติดซิปและมีสحابซ่อนปิดซิปตลอดแนว แขนเสื้อยาวรูปทรงกระบอก ปลายแขนเสื้อทั้งสองขัดคมข้างละ ๑ คม สำหรับรัดปลายแขนเสื้อ ตัวเสื้อด้านหน้าทั้งด้านซ้ายและด้านขวามีแถบสะท้อนแสงสีเงิน ขนาดกว้างประมาณ ๒ เซนติเมตร พาดขวางด้านละ ๒ แถบ ปลายแถบแต่ละแถบ ด้านหนึ่งติดตะเข็บข้างลำตัว อีกด้านหนึ่งติดกับสายเสื้อ และที่อกเสื้อด้านขวาปักชื่อและตำแหน่งด้วยไหมสีทอง ขนาดตัวอักษรสูงไม่เกิน ๑.๕ เซนติเมตร ใต้แถบสะท้อนแสง

มีกระเป๋ายาวเยื้องข้างละ ๑ ใบ ปากกระเป๋าดัดชิด ส่วนตัวเสื้อด้านหลังมีแถบสะท้อนแสงสีเงิน ขนาดกว้าง ๒ เซนติเมตร ๑ แถบ พาดขวางตลอดตัวเสื้อ ได้แถบสะท้อนแสงมีอักษร “อปพร.” สีขาว ขนาดความสูง ๖ เซนติเมตร และที่กึ่งกลางโคนแขนเสื้อด้านขวาประดับเครื่องหมาย อปพร. ทำจากแผ่นผ้าปักด้วยไหม ขนาดกว้าง ๖.๕ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร ส่วนกึ่งกลางโคนแขนเสื้อด้านซ้ายมีแผ่นผ้าโค้งไปตามแนวตะเข็บเสื้อ พื้นสีดำ เดินขอบด้วยไหมสีเหลืองทอง ภายในปักชื่อศูนย์ อปพร. ที่สังกัด ด้วยไหมสีเหลืองทอง ขนาดตัวอักษรสูง ๑ เซนติเมตร และที่แขนเสื้อท่อนล่างติดแถบสะท้อนแสงสีเงิน ขนาดกว้าง ๒ เซนติเมตร รอบกระบอกแขนข้างละ ๑ แถบ

บริเวณเอวมีแถบคล้ายลักษณะขอบกางเกง ขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านหลังบริเวณตะเข็บเสื้อมีแผ่นผ้า ขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร ยาว ๑๐ เซนติเมตร ข้างละ ๑ แผ่น ชายพับเหลี่ยมชี้เข้าหากัน ขัดมุมข้างละ ๑ มุม ถัดเข้ามา ด้านในมีมุมอีกข้างละ ๑ มุม สำหรับรัดเอว มุมทั้งสิ้นใช้มุมกลมแบนสีเดียวกับเสื้อ

ชุดท่อนล่างเป็นกางเกง ด้านหน้ามีกระเป๋ายาวข้างละ ๑ กระเป๋า ด้านหลังมีกระเป๋ายาวข้างละ ๑ กระเป๋า ขากางเกงมีกระเป๋ายาวข้างละ ๑ กระเป๋า กลางปกกระเป๋ายาว ๑ มุม ปลายขากางเกงติดชิดสำหรับรัดปลายขากางเกง ขากางเกงทั้งสองข้างติดแถบสะท้อนแสงสีเงินขนาดกว้าง ๒ เซนติเมตร รอบกระบอกขา ข้างละ ๒ แถบ (บริเวณกึ่งกลางหน้าขา ๑ แถบ กึ่งกลางหน้าแข้ง ๑ แถบ) เมื่อสวมชุดนี้ไม่ต้องใช้เข็มขัด

เสื้อแบบ (๑) และ (๒) ให้ปักชื่อและชื่อสกุล ด้วยไหมสีดำ ขนาดตัวอักษรสูงไม่เกิน ๑.๕ เซนติเมตร ไว้เหนือกระเป๋าด้านขวา และให้ปักตำแหน่งตามสายงานปกติหรือตำแหน่งในศูนย์ อปพร. ด้วยไหมสีดำ ตัวอักษรขนาดเดียวกับชื่อและชื่อสกุลไว้เหนือกระเป๋าด้านซ้าย ที่กึ่งกลางโคนแขนเสื้อด้านขวาประดับเครื่องหมาย อปพร. ทำจากแผ่นผ้าปักด้วยไหม ขนาดกว้าง ๖.๕ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร และที่กึ่งกลางโคนแขนเสื้อด้านซ้ายมีแผ่นผ้าโค้งไปตามแนวตะเข็บเสื้อ พื้นสีดำ เดินขอบด้วยไหมสีทอง ภายในปักชื่อศูนย์ อปพร. ที่สังกัด พร้อมทั้งชื่ออำเภอและจังหวัดที่ศูนย์นั้นตั้งอยู่ด้วยไหมสีทอง ขนาดตัวอักษรสูง ๑ เซนติเมตร

ข้อ ๓ กางเกง มี ๑ แบบ คือ กางเกงขายาวสีทึบ ไม่พับปลายขา ปลายขายาวปิดตาตุ่ม กว้างไม่น้อยกว่า ๑๘ เซนติเมตร และไม่เกิน ๒๖ เซนติเมตร ที่ขอบเอวมีห่วงทำด้วยผ้าสีเดียวกับกางเกง ขนาดกว้างไม่เกิน ๑ เซนติเมตร จำนวน ๓ ห่วง สำหรับสอดเข็มขัด ที่แนวตะเข็บกางเกงด้านข้างมีกระเป๋ายาวข้างละ ๑ กระเป๋า ปากกระเป๋ายาวเยื้องไม่มีปก ในแนวตะเข็บขากางเกงทั้งสองข้างมีกระเป๋ายาวข้างละ ๑ กระเป๋า ชายล่างเย็บติดกับกางเกง ชายหลังจับเพื่อให้ขยายตัวได้ มีปกรูปสี่เหลี่ยม ชายปกด้านบนและด้านหน้าเย็บติดกับขากางเกง ขัดมุมที่กึ่งกลางปกและมุมปกที่เปิดแห่งละ ๑ มุม ด้านหลังมีกระเป๋าด้านหลัง ๒ กระเป๋า เป็นกระเป๋ายาว มีปกรูปสี่เหลี่ยม ขัดมุม ๒ มุม ตรงมุมปกด้านล่าง

กางเกงนี้เมื่อสวมประกอบกับรองเท้าสูงครึ่งน่อง หรือรองเท้าเดินป่า ให้สอดปลายขากางเกงไว้ภายในรองเท้า แต่ในบางโอกาสจะไม่สอดปลายขากางเกงไว้ภายในรองเท้าก็ได้

ข้อ ๔ เข็มขัด มี ๑ แบบ คือ เข็มขัดด้ายถักสีดำ ขนาดกว้าง ๓ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะรมดำ รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร โปรงไม่มีเข็มสอดรู ปลายเข็มขัดหุ้มด้วยโลหะรมดำกว้าง ๑ เซนติเมตร

ข้อ ๕ รองเท้า มี ๓ แบบ คือ

(๑) รองเท้าสูงครีงน่อง ทำด้วยหนังสีดำ

(๒) รองเท้าเดินป่า สีดำ

(๓) รองเท้าหุ้มข้อ หรือหุ้มส้น ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนัง หรือผ้าใบ สีดำ

รองเท้าทุกแบบต้องมีส้น ไม่มีริ้วและลวดลาย

ข้อ ๖ ถุงเท้า มี ๑ แบบ คือ ถุงเท้าสีดำ

ส่วนที่ ๒

เครื่องแบบชุดปฏิบัติการกู้ชีพกู้ภัย

ข้อ ๑ หมวก มี ๑ แบบ คือ หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีน้ำเงินเข้ม แบบ ๖ กลีบ หน้าหมวกมีเครื่องหมายรูปอุณาโลม ทำจากแผ่นผ้าปักด้วยไหม ขนาดกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๔ เซนติเมตร และมีตัวอักษร คำว่า “เมตตา กล้าหาญ” อยู่ใต้เครื่องหมายรูปอุณาโลม

ข้อ ๒ เสื้อ มี ๑ แบบ คือ เสื้อคอเปิดสีส้ม บ่าและส่วนบนหน้า - หลังสีน้ำเงินเข้ม ตัวเสื้อปล่อยยาวถึงสะโพก ปกเสื้อเบาะ มุมปกแหลม ตัวเสื้อด้านหน้าผ่าตลอด ไม่มีสาบกระดุม ติดซิปยาวตลอดและติดแถบขาวเป็นระยะ แขนเสื้อยาว สาบแขนเสื้อสีน้ำเงินเข้ม ที่ปลายแขนเสื้อทั้งสองติดแถบรัดข้อมือสีน้ำเงินเข้ม กว้าง ๕.๕ เซนติเมตร ตัวเสื้อด้านหน้ามีกระเป๋าด้านข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋าเจาะ มีใบปกกระเป๋าสีน้ำเงินเข้ม รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ติดแถบขาวที่กึ่งกลาง เมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้อไว้ในกางเกง

ตัวเสื้อด้านหน้าให้ปักชื่อและชื่อสกุล ด้วยไหมสีเหลืองทอง ขนาดตัวอักษรสูงไม่เกิน ๑.๕ เซนติเมตร ไว้เหนือกระเป๋าด้านขวา ตัวเสื้อด้านหลังส่วนบนปักข้อความคำว่า “ชุดปฏิบัติการกู้ชีพกู้ภัย” ด้วยไหมสีส้ม ขนาดตัวอักษรสูงไม่เกิน ๓ เซนติเมตร และได้ข้อความ “ชุดปฏิบัติการกู้ชีพกู้ภัย” ปักข้อความระบุว่าเป็น “อบต. ไค หรือเทศบาลไค หรือเมืองพัทยา” ขนาดตัวอักษรสูงไม่เกิน ๒.๕ เซนติเมตร และที่กึ่งกลางลำตัวและกึ่งกลางแขนเสื้อทั้ง ๒ ข้าง ติดแถบสะท้อนแสงสีเงิน ขนาดกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ๑ แถบ ยาวรอบตัวเสื้อและกระบอกแขนที่กึ่งกลางโคนแขนเสื้อด้านขวาประดับเครื่องหมาย อปพร. ทำจากแผ่นผ้าปักด้วยไหม ขนาดกว้าง ๖.๕ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร และที่กึ่งกลางโคนแขนเสื้อข้างซ้ายมีแผ่นผ้าโค้งไปตามแนวตะเข็บเสื้อ พื้นสีดำ เดินขอบด้วยไหมสีเหลืองทอง ภายในปักชื่อศูนย์ อปพร. ที่สังกัด พร้อมทั้งชื่ออำเภอ และจังหวัดที่ศูนย์นั้นตั้งอยู่ ด้วยไหมสีเหลืองทอง ขนาดตัวอักษรสูง ๑ เซนติเมตร

ข้อ ๓ กางเกง มี ๑ แบบ คือ กางเกงขายาวสีน้ำเงินเข้ม ไม่พับปลายขา ปลายขายาวปิดตาตุ่ม กว้างไม่น้อยกว่า ๑๘ เซนติเมตร และไม่เกิน ๒๖ เซนติเมตร ที่ขอบเอวมีห่วงทำด้วยผ้าสีเดียวกับกางเกง ขนาดกว้างไม่เกิน ๑ เซนติเมตร ๓ ห่วง สำหรับสอดเข็มขัด ที่แนวตะเข็บขากางเกงด้านข้าง มีกระเป๋าเจาะเฉียงไม่มีปกข้างละ ๑ กระเป๋า ในแนวตะเข็บขากางเกงทั้งสองข้างมีกระเป๋าปะยัดชาย ชายล่างเย็บติดกับกางเกง ชายหลังจับ

เพื่อให้ขยายตัวได้ มีใบปกกระเป่าเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ซ้ายปกด้านบนและด้านหน้าเย็บติดกับข้างกางเกง ติดแถบกาวที่กึ่งกลางปก ด้านหลังมีกระเป่าหลัง ๒ กระเป่า เป็นกระเป่าเจาะ มีใบปกกระเป่ารูปสี่เหลี่ยม ติดแถบกาวที่กึ่งกลางปก บริเวณใต้เขาคิดแถบสะท้อนแสงสีเงิน ขนาดกว้าง ๑.๕ เซนติเมตร ๑ แถบ รอบข้างกางเกง ทั้ง ๒ ข้าง

กางเกงนี้เมื่อสวมประกอบด้วยรองเท้าสูงครึ่งน่องหรือรองเท้าเดินป่า ให้สอดปลายข้างกางเกงไว้ภายในรองเท้า แต่ในบางโอกาสจะไม่สอดปลายข้างกางเกงไว้ภายในรองเท้าก็ได้

ข้อ ๔ เข็มขัด มี ๑ แบบ คือ เข็มขัดด้ายถักสีดำ ขนาดกว้าง ๑ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะรมดำ รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร โปรงไม่มีเข็มสอดรู ปลายเข็มขัดหุ้มด้วยโลหะรมดำ กว้าง ๑ เซนติเมตร

ข้อ ๕ รองเท้า มี ๒ แบบ คือ

(๑) รองเท้าสูงครึ่งน่อง ทำด้วยหนังสีดำ

(๒) รองเท้าเดินป่า สีดำ

รองเท้าทุกแบบต้องมีส้น ไม่มีริ้วและลวดลาย

ข้อ ๖ ถุงเท้า มี ๑ แบบ คือ ถุงเท้าสีดำ

เครื่องแบบชุดปฏิบัติการกู้ชีพกู้ภัยนี้ให้ใช้ได้ สำหรับ อปพร. ที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการกู้ชีพกู้ภัย หรือหลักสูตรวิทยากรกู้ชีพกู้ภัยของศูนย์ อปพร. กลาง

ส่วนที่ ๓

เครื่องแบบชุดพิธีการ

ข้อ ๑ หมวก มี ๑ แบบ คือ หมวกหนีบสีทึบ มีลักษณะตอนหน้าและตอนหลังลาดมน มีสายโดยรอบ ป้ายเฉียงจากทางด้านหน้าลงไปทางด้านซ้าย ด้านซ้ายเหนือขอบหมวกห่างจากมุมพับด้านหน้า ๔ เซนติเมตร มีเครื่องหมายรูปอุณาโลมทำด้วยโลหะสีทอง ขนาดกว้าง ๑.๕ เซนติเมตร ยาว ๔ เซนติเมตร ริมบนของสายหมวก มีขลิบ ขนาดกว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ขลิบของหมวกมีรายละเอียดแตกต่างกัน ดังนี้

(๑) หมวกที่มีขลิบทำด้วยแถบไหมสีทอง ๒ แถบ ใช้กับผู้มีสิทธิสวมเครื่องแบบ อปพร. ตามข้อ ๔๑ วรรคสอง ที่เป็นข้าราชการ ประเภททั่วไประดับทักษะพิเศษ ประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญ ประเภทอำนวยการ ระดับสูง และประเภทบริหารระดับต้น หรือเทียบเท่าขึ้นไป ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.เทศบาลนคร ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.เทศบาลเมือง ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.เมืองพัทยา

(๒) หมวกที่มีขลิบทำด้วยแถบไหมสีทอง ๑ แถบ ใช้กับผู้มีสิทธิสวมเครื่องแบบ อปพร. ตามข้อ ๔๑ วรรคสอง ที่เป็นข้าราชการ ประเภททั่วไประดับอาวุโส ประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ และประเภทอำนวยการระดับต้น หรือเทียบเท่า ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.เทศบาลตำบล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.องค์การบริหารส่วนตำบล รองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.เทศบาลนคร รองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.เทศบาลเมือง และรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.เมืองพัทยา

(๓) หมวกที่มีขลิบทำด้วยแถบไหมสีเงิน ๑ แถบ ใช้กับผู้มีสิทธิสวมเครื่องแบบ อปพร. ตามข้อ ๔๑
วรรคสอง ที่มีผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๑) และ (๒)

(๔) หมวกที่มีขลิบทำด้วยแถบไหมสีแดง ๑ แถบ ใช้กับคณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร.
จังหวัด และคณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร.กรุงเทพมหานคร

(๕) หมวกที่มีขลิบทำด้วยแถบไหมสีดำ ๑ แถบ ใช้กับ อปพร.

ข้อ ๒ เสื้อ มี ๑ แบบ คือ เสื้อคอพับสีทากิแขนยาวรัดข้อมือ มีคุมที่ข้อมือข้างละ ๑ คุม มีกระเป๋ายึดติด
ที่หน้าอกเสื้อข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋าเสื้อชนิดไม่มีแถบกลางกระเป๋า ใบปกกระเป๋าเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า
มุมกระเป๋าและมุมปกกระเป๋าเป็นรูปตัดพองาม ที่ปากกระเป๋าทั้งสองข้างติดคุมข้างละ ๑ คุม สำหรับขัดใบกระเป๋า
ตัวเสื้อด้านหน้าผ่าตลอด มีสabayกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ติดคุมตามแนวอกเสื้อ ๕ คุม ระยะห่างกันพอสมควร
ที่ไหล่เสื้อประดับอินทรีทูลีเดียวกับเสื้อ ยาวตามความยาวของบ่า เย็บติดกับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่
ไปคอปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนปลายขัดคุมติดกับตัวเสื้อ คุมทั้งสิ้น
ใช้คุมกลมแบนทำด้วยวัสดุเดียวกับเสื้อ ปกเสื้อประดับอักษร “อปพร.” ทำด้วยโลหะสีทองทั้งสองด้าน โดย
ตัวอักษรขนานกับขอบปกเสื้อด้านบน ห่างประมาณ ๑.๕ เซนติเมตร และห่างขอบปกเสื้อด้านหน้าประมาณ
๒ เซนติเมตร

ให้มีป้ายชื่อทำด้วยโลหะพื้นสีดำ ขนาดกว้างไม่เกิน ๒.๕ เซนติเมตร ยาวไม่เกิน ๓.๕ เซนติเมตร ติดไว้
เหนือกระเป๋าเสื้อด้านขวา และที่กึ่งกลางโคนแขนเสื้อด้านขวาประดับเครื่องหมาย อปพร. ทำจากแผ่นผ้าปักด้วยไหม
ขนาดกว้าง ๖.๕ เซนติเมตร ยาว ๘ เซนติเมตร ส่วนที่กึ่งกลางโคนแขนเสื้อด้านซ้ายมีแผ่นผ้าโค้งไปตามแนวตะเข็บ
เสื้อ พื้นสีดำเดินขอบด้วยไหมสีทอง ภายในปักชื่อศูนย์ อปพร. ที่สังกัดพร้อมทั้งชื่ออำเภอและจังหวัดที่ศูนย์นั้นตั้งอยู่
ด้วยไหมสีทองขนาดตัวอักษรสูง ๑ เซนติเมตร

สำหรับผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อ
เหนือกระเป๋าด้านซ้าย

ข้อ ๓ กางเกง หรือกระโปรง มี ๑ แบบ แล้วแต่กรณี คือ

(๑) ชาย ให้ใช้กางเกงแบบราชการสีทากิขาวยาวไม่พับปลายขา

(๒) หญิง ให้ใช้กระโปรงสีทากิ ยาวปิดเข่า ปลายบานเล็กน้อย ไม่มีกระเป๋า

ข้อ ๔ เข็มขัดมี ๑ แบบ คือ เข็มขัดด้ายถักสีดำ ขนาดกว้าง ๓ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทอง
เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ปลายมน กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร มีเครื่องหมาย อปพร. ขนาดกว้าง
๒ เซนติเมตร ยาว ๓ เซนติเมตร อยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ปลายเข็มขัดหุ้มด้วยโลหะสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร

ข้อ ๕ รองเท้ามี ๑ แบบ คือ รองเท้าหุ้มส้น ทำด้วยหนัง หรือวัสดุเทียมหนัง สีดำ

ข้อ ๖ ถุงเท้ามี ๑ แบบ คือ ถุงเท้าสีดำ

เครื่องหมาย อปพร.

ส่วนที่ ๑

ลักษณะของเครื่องหมาย อปพร.

ข้อ ๑ เครื่องหมาย อปพร. มีรูปทรงคล้ายสี่เหลี่ยมผืนผ้า ด้านข้างยาวกว่าด้านบน โดยด้านบนเป็นด้านตัด ส่วนด้านล่างมีลักษณะโค้งมน ภายในมีรูปธงชาติไทยอยู่ด้านบน ตรงกลางมีรูปมือขวาและในอุ้งมือมีรูปวงกลม ซึ่งภายในวงกลมมีเส้นตรง ๒ เส้น ตัดกันเป็นลักษณะเครื่องหมายคุณ แบ่งพื้นที่ออกเป็น ๔ ส่วน เท่ากัน โดยมีสัญลักษณ์ของไฟอยู่ในพื้นที่ส่วนบน คลื่นน้ำอยู่ส่วนล่าง ลูกกระเบิดอยู่ส่วนซ้าย และลมพายุอยู่ส่วนขวา และมีข้อัชพฤกษ์ ๑ ข้อ เป็นรูปโค้งขึ้นรองรับรูปมืออยู่ทางด้านซ้าย

ทั้งนี้ รูปมือขวา และข้อัชพฤกษ์ เป็นสีน้ำเงิน รูปวงกลมในอุ้งมือมีสีพื้นเป็นสีแดง เส้นตัดแบ่งภายใน เป็นสีเหลือง สัญลักษณ์ของไฟ คลื่นน้ำ ลูกกระเบิด และลมพายุ เป็นสีขาว ส่วนสีพื้นของเครื่องหมายเป็นสีเหลือง

ส่วนที่ ๒

ความหมายของเครื่องหมาย อปพร.

ข้อ ๒ เครื่องหมาย อปพร. อธิบายความหมายได้ ดังนี้

- (๑) ธงชาติไทย หมายถึง สถาบันสูงสุด คือ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- (๒) มือขวา หมายถึง การให้การป้องกัน ช่วยเหลือ และบรรเทาภัย
- (๓) คลื่นน้ำ หมายถึง อุทกภัย
- (๔) ลมพายุ หมายถึง वादภัย
- (๕) ไฟ หมายถึง อัคคีภัย
- (๖) ลูกกระเบิด หมายถึง ลูกกระเบิดนิวเคลียร์ อาวุธเคมีชีววะ ภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรม
- (๗) ข้อัชพฤกษ์ หมายถึง ความสำเร็จ

ส่วนที่ ๓

ประเภทของเครื่องหมาย อปพร.

ข้อ ๓ เครื่องหมาย อปพร. มี ๒ ประเภท ดังนี้

(๑) เครื่องหมายสำหรับใช้ประกอบเครื่องแบบ อปพร. มีขนาดและวัสดุตามรายละเอียดที่กำหนดในส่วน
ของเครื่องแบบ

(๒) เครื่องหมายที่ไม่ใช้ประกอบเครื่องแบบ อปพร. สำหรับมอบให้แก่สมาชิก อปพร. ที่ผ่านการฝึกอบรม
ตามข้อ ๓๔ เป็นเข็มโลหะ มีขนาดกว้าง ๒.๕ เซนติเมตร ยาว ๓.๕ เซนติเมตร

ส่วนที่ ๔
การประดับเครื่องหมาย

ข้อ ๔ ให้ประดับเครื่องหมาย อปพร. ดังนี้

(๑) เครื่องหมายสำหรับใช้ประกอบเครื่องแบบ อปพร. ตามข้อ ๓ (๑) การประดับให้เป็นไปตามที่กำหนด
ในส่วนของเครื่องแบบ

(๒) เครื่องหมายที่ไม่ใช้ประกอบเครื่องแบบ อปพร. ตามข้อ ๓ (๒) ใช้สำหรับกรณีที่ไม่ได้สวม
เครื่องแบบ อปพร. โดยให้ประดับไว้ที่อกเสื้อเหนือแนวกระเป๋าด้านขวา

แบบบัตรประจำตัวอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๓

(ด้านหน้า)

รูปถ่าย
๒.๕x๓.๕ ซม.

เลขประจำตัวประชาชนของผู้ถือบัตร
.....
ชื่อ.....
สังกัดศูนย์ อปพร.
.....
(ตราจังหวัด)
.....
ลายมือชื่อเจ้าของบัตร
ผู้อนุญาต/ศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร/จังหวัด
หมู่โลหิต.....

๕.๔ ซม.

๘.๔ ซม.

(ด้านหลัง)

บัตรประจำตัว
อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

เลขที่.....

ศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร/จังหวัด.....

วันออกบัตร...../...../..... บัตรหมดอายุ...../...../.....

หมายเหตุ

๑. บัตรประจำตัว อปพร. ทำด้วยกระดาษแข็ง สีขาว โดยมีขนาดและลักษณะตามที่กำหนด
๒. ด้านหน้าบัตร ให้ประทับตราประจำหน่วยงานของผู้ออกบัตร ด้วยหมึกสีแดง หรือประทับเป็นรอยดุนูน
๓. ด้านหลังบัตร ให้พิมพ์เครื่องหมาย อปพร. ด้วยหมึกสีดำ ขนาดกว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ยาว ๑.๖ เซนติเมตร

เครื่องหมาย อปพร.

เครื่องแบบชุดฝึกหรือชุดปฏิบัติการ

หมวกแก๊ปทรงอ่อนแบบ ๖ กลีบ

ใช้กับบุคคลแตกต่างกัน ดังนี้	
(๑) ใช้กับผู้มีสิทธิสวมเครื่องแบบ อปพร. ตามข้อ ๔๑ วรรคสอง ที่เป็นข้าราชการ ประเภททั่วไประดับทักษะพิเศษ ประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญ ประเภทอำนวยการระดับสูง และประเภทบริหารระดับต้น หรือเทียบเท่าขึ้นไป ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาลนคร ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาลเมือง ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา	
(๒) ใช้กับผู้มีสิทธิสวมเครื่องแบบ อปพร. ตามข้อ ๔๑ วรรคสอง ที่เป็นข้าราชการ ประเภททั่วไประดับอาวุโส ประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ และประเภทอำนวยการระดับต้น หรือเทียบเท่า ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาลตำบล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล รองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาลนคร รองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาลเมือง และรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา	
(๓) ใช้กับผู้มีสิทธิสวมเครื่องแบบ อปพร. ตามข้อ ๔๑ วรรคสองที่มีใช้ ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๑) และ (๒)	
(๔) ใช้กับคณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. จังหวัด และ คณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร	
(๕) ใช้กับ อปพร.	

เครื่องหมายหน้าหมวก รูปอุณาโลม

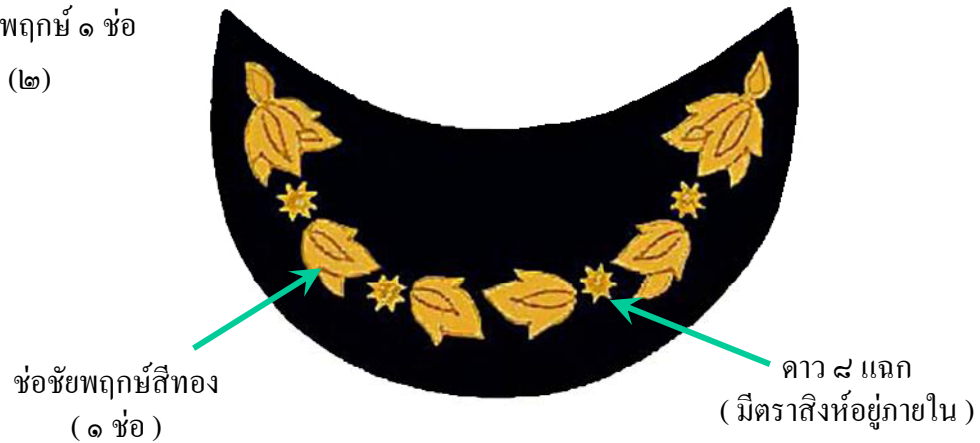

สัญลักษณ์บนกะบังหมวก

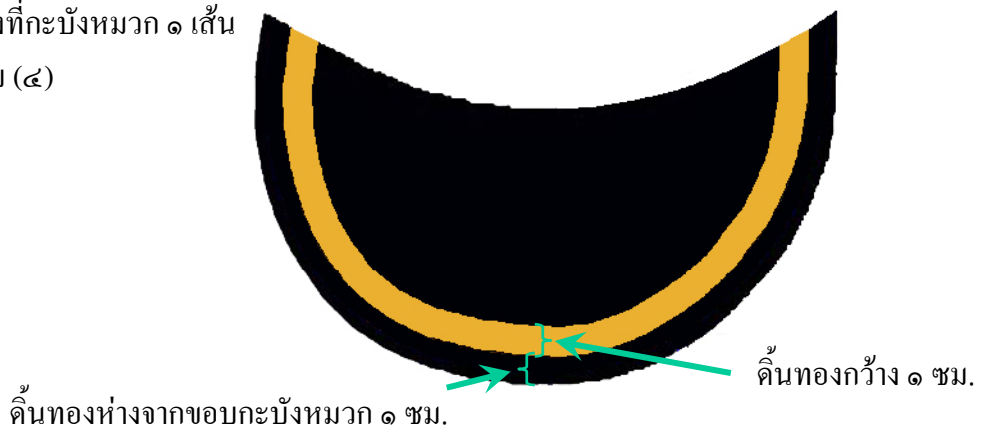
๑. รูปช่อชัยพฤกษ์ ๒ ช่อ
ตามแบบ (๑)

๒. รูปช่อชัยพฤกษ์ ๑ ช่อ
ตามแบบ (๒)

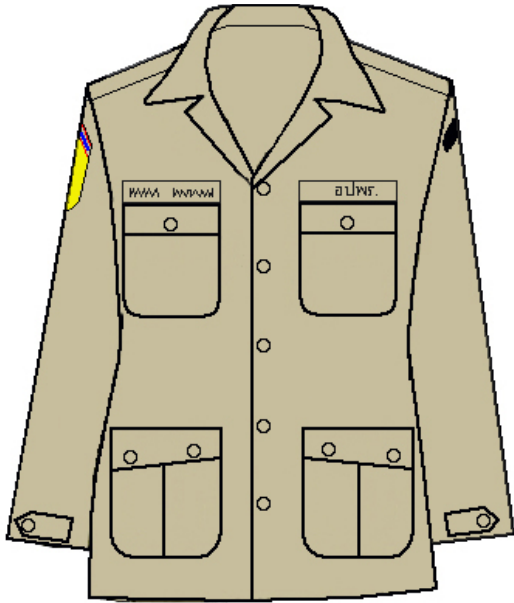
๓. มีดินทองที่กะบังหมวก ๑ เส้น
ตามแบบ (๔)

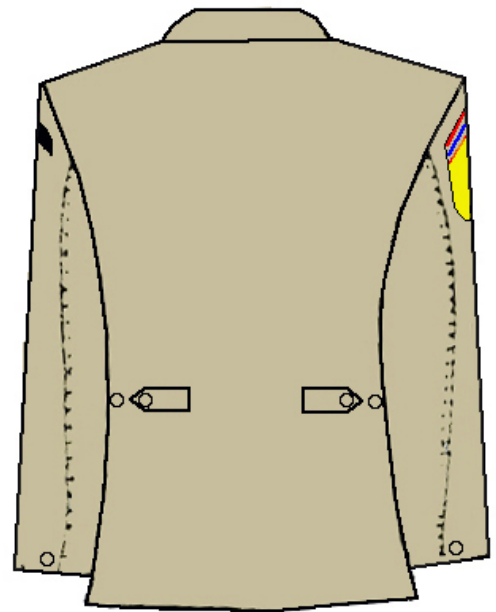
เครื่องแบบชุดฝึกหรือชุดปฏิบัติการ

(๑) เสื้อคอเปิดสีทากี (แบบที่ ๑)

ด้านหน้า

ด้านหลัง

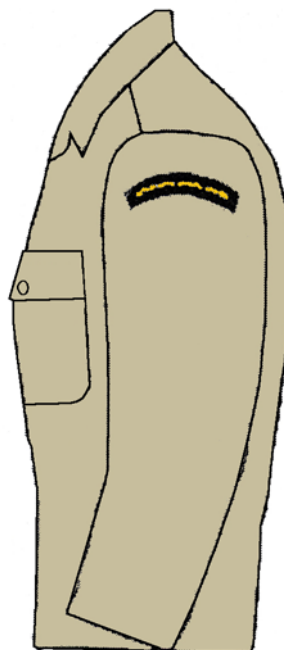

(๒) เสื้อคอเปิดสีทากี (แบบที่ ๒)

ด้านหน้า

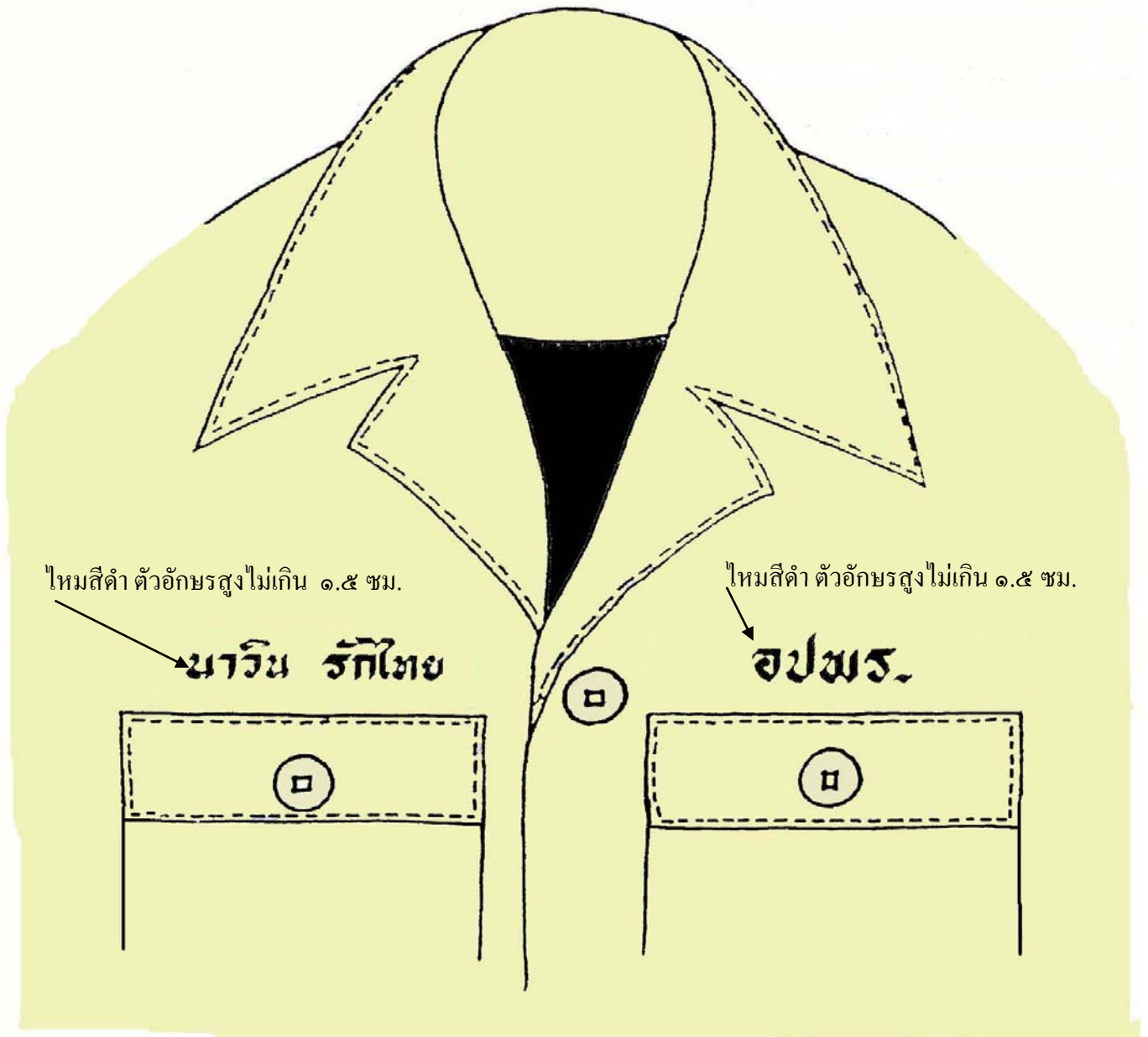
ด้านซ้าย

ด้านขวา

การปักชื่อและชื่อสกุล และตำแหน่งสายงานปกติ

เครื่องหมายแผ่นผ้า ระบุชื่อหน่วยสังกัด

ตัวอักษรไหมสีทอง

ขนาดตัวอักษรสูง ๑ ซม.

ขอบไหมสีทอง

ศูนย์ อปพร.กลาง

พื้นสีดำ

ศูนย์ อปพร. เขต ๘ กำแพงเพชร

ศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร

ศูนย์ อปพร. จ. พระนครศรีอยุธยา

ศูนย์ อปพร. เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

กรุงเทพมหานคร

ศูนย์ อปพร. อ. นาทวี

จ. สงขลา

ศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา

ศูนย์ อปพร. ทน. สงขลา

อ. เมืองสงขลา

จ. สงขลา

ศูนย์ อปพร. อบต. เกาะยอ

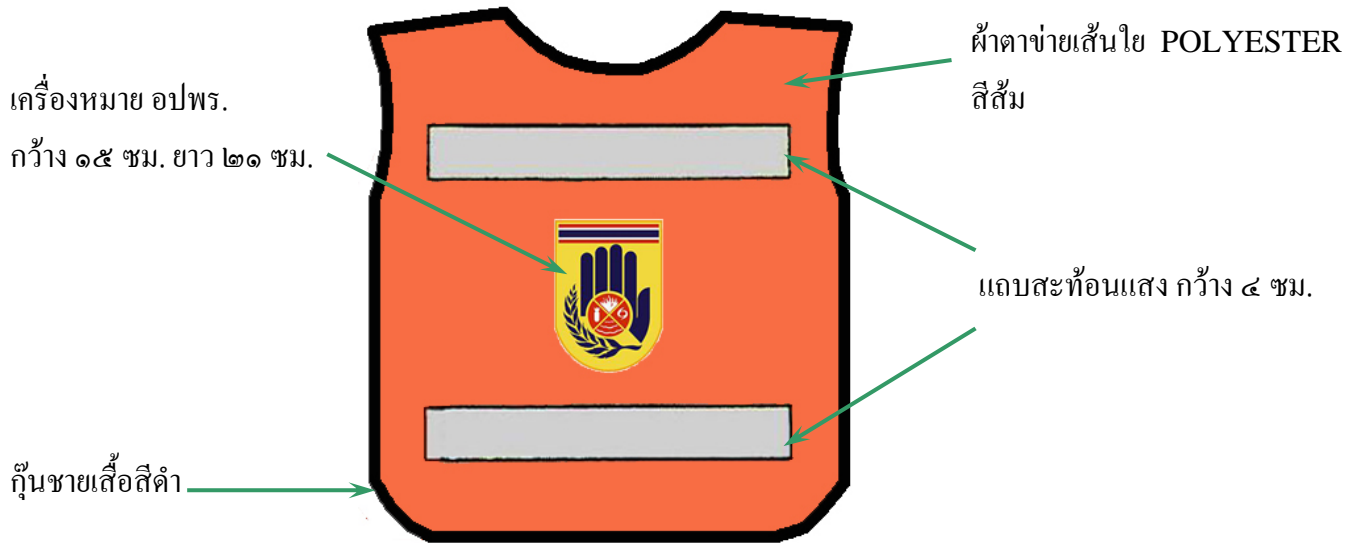
อ. เมืองสงขลา

จ. สงขลา

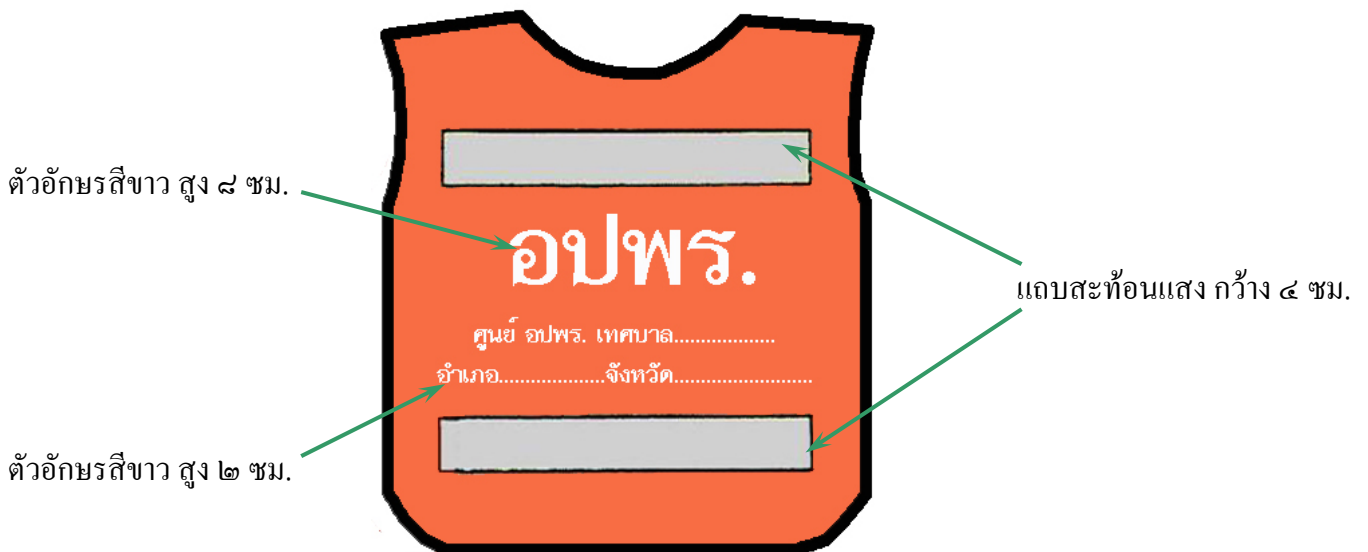
เครื่องแบบชุดฝึกหรือชุดปฏิบัติการ

(๓) เสื้อกักแบบทั้งตัวเว้าหน้า

ด้านหน้า

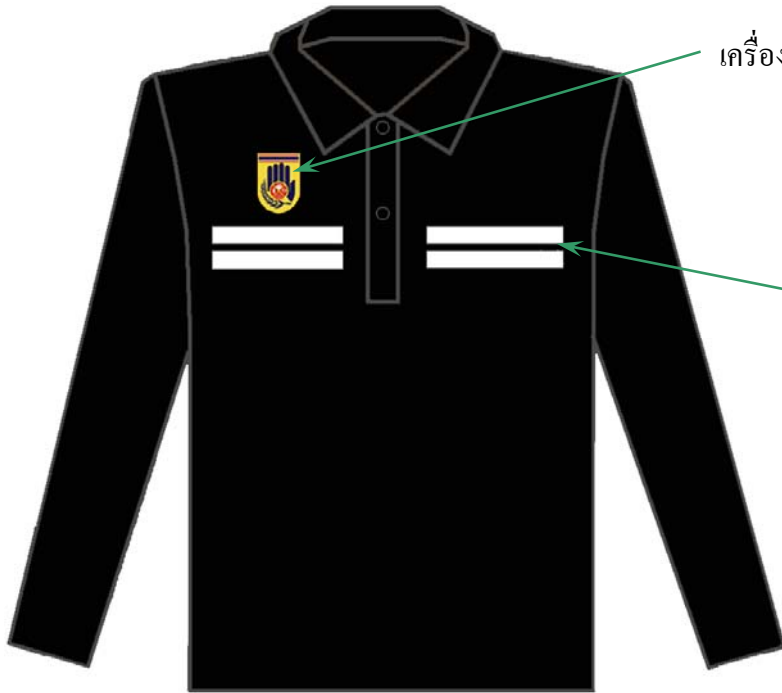
ด้านหลัง

เครื่องแบบชุดฝึกหรือชุดปฏิบัติการ

(๔) เสื้อยืดคอเชิ้ตแขนยาวสีดำ

ด้านหน้า

เครื่องหมาย อปพร. กว้าง ๓ ซม. ยาว ๔ ซม.

แถบสะท้อนแสง กว้าง ๒ ซม.

ด้านหลัง

เครื่องหมาย อปพร. กว้าง ๖.๕ ซม. ยาว ๘ ซม.

อักษรสีขาว สูง ๔ ซม.

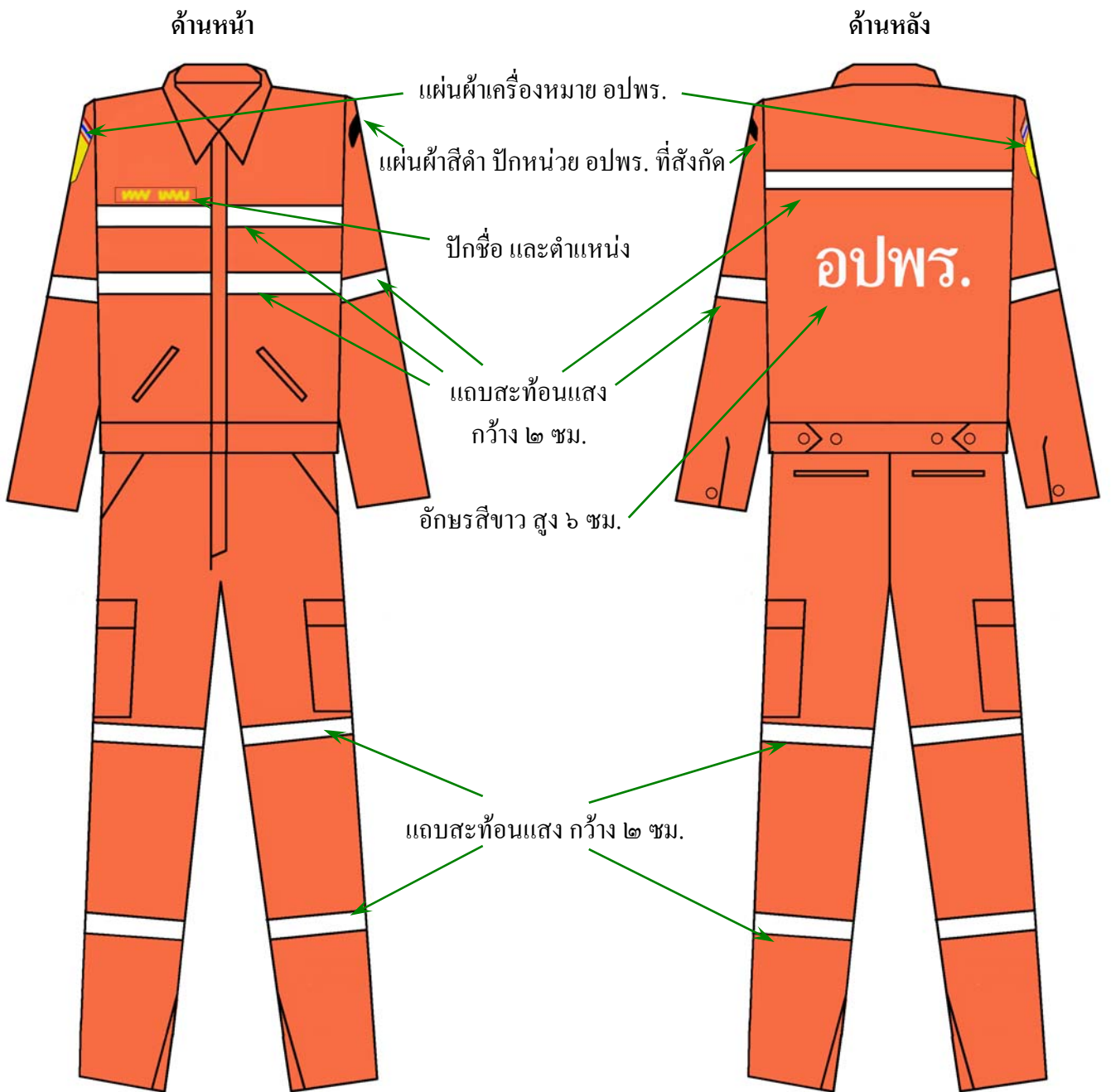
ศูนย์ อปพร. อบต.

อักษรสีขาว สูง ๒ ซม.

แถบสะท้อนแสง กว้าง ๒ ซม.

เครื่องแบบชุดฝึกหรือชุดปฏิบัติการ

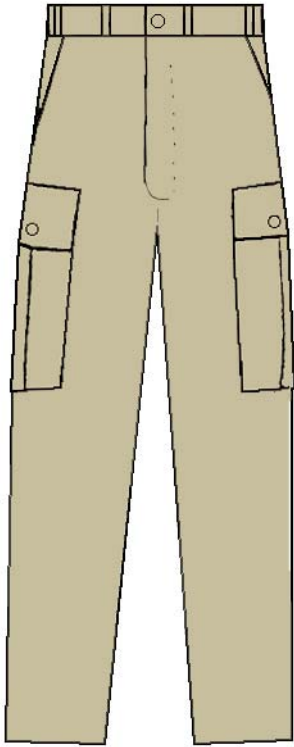
(๕) เสื้อต่อเนื้องกับกางเกง (ชุดสวม)

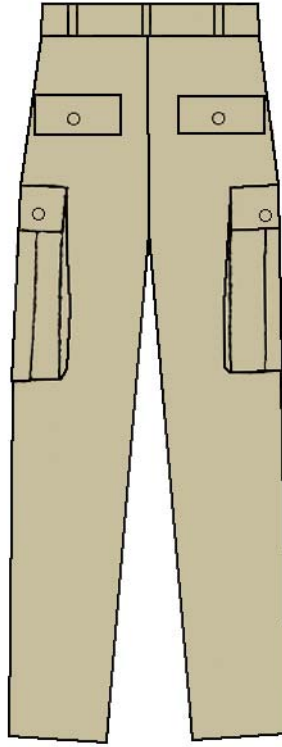
เครื่องแบบชุดฝึกหรือชุดปฏิบัติการ

กางเกง

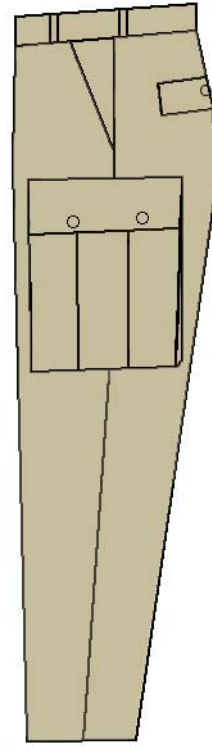
ด้านหน้า

ด้านหลัง

ด้านข้าง

เข็มขัด

โลหะรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส
กว้าง ๔ เซนติเมตร โปร่งไม่มีเข็มสอดรู

ตัวยึดสีดำ กว้าง ๓ เซนติเมตร

เครื่องแบบชุดปฏิบัติการกู้ชีพกู้ภัย

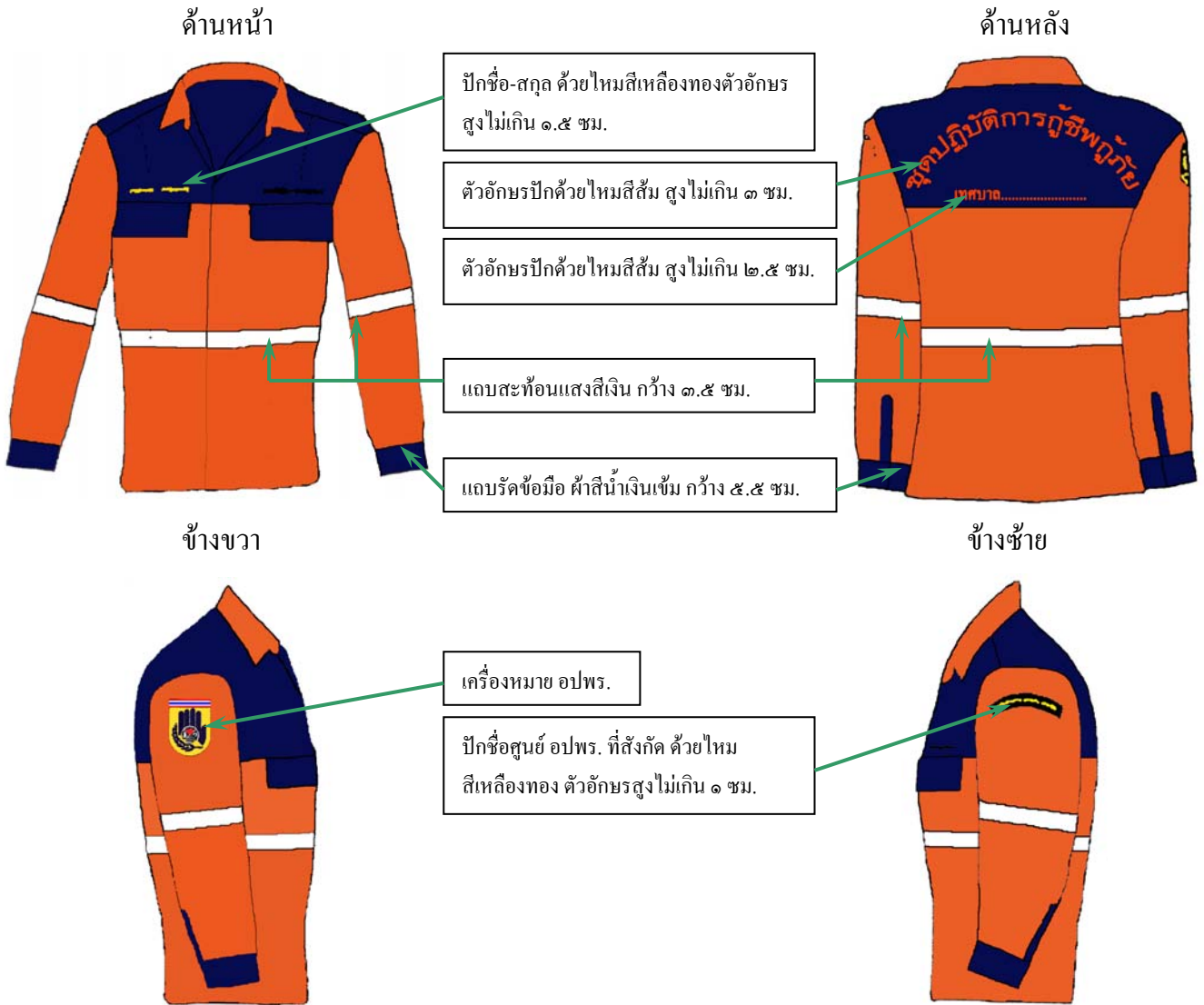
หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีน้ำเงินเข้ม แบบ ๖ กติบ

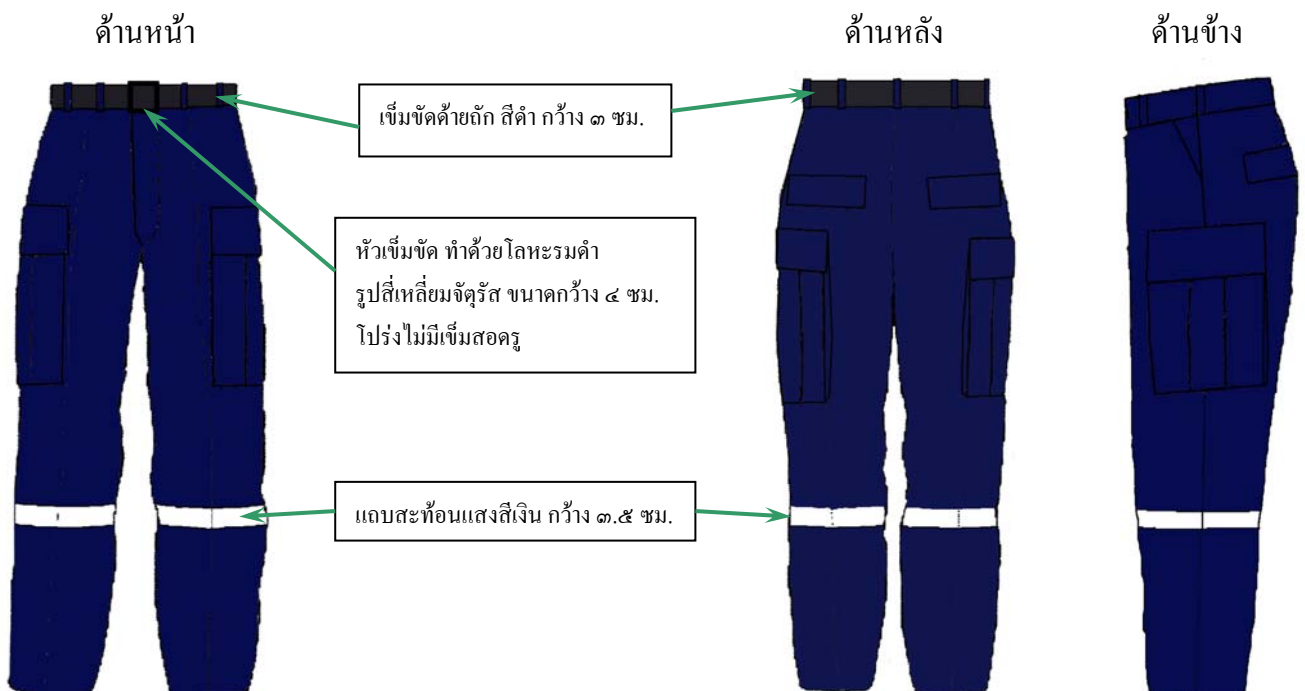
เครื่องหมายรูปอุณาโลม
ขนาดกว้าง ๑.๕ ซม. ยาว ๔ ซม.

เครื่องแบบชุดปฏิบัติการกู้ชีพกู้ภัย

เสื้อ

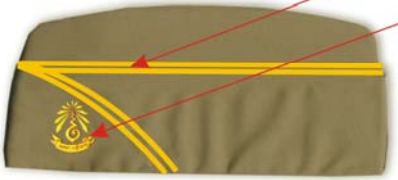
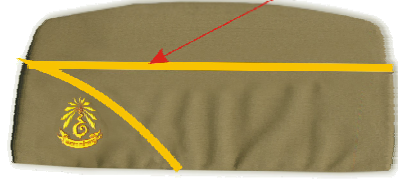
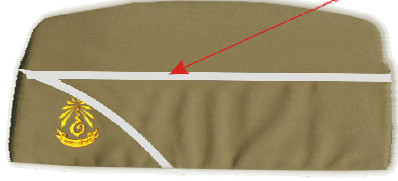
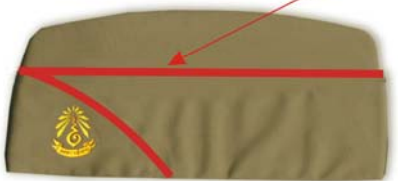
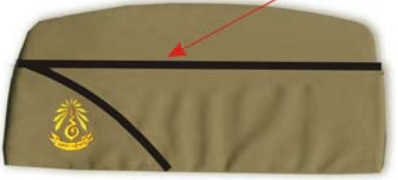

กางเกง และเข็มขัด

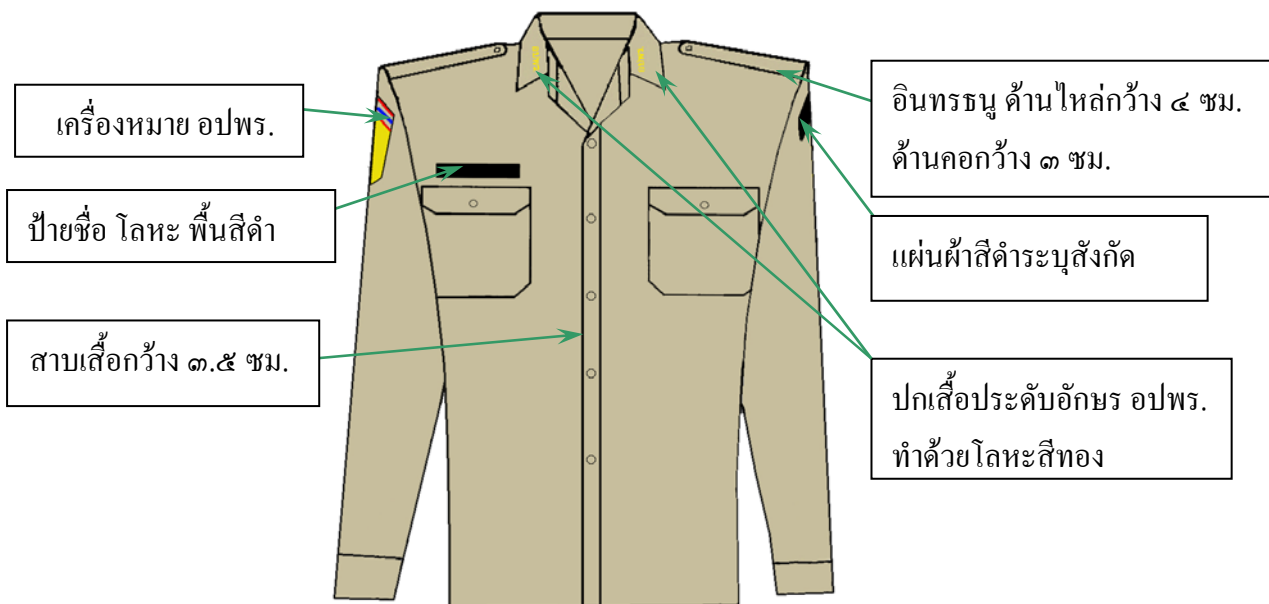
เครื่องแบบชุดพิธีการ

หมวกหนีบสีากี

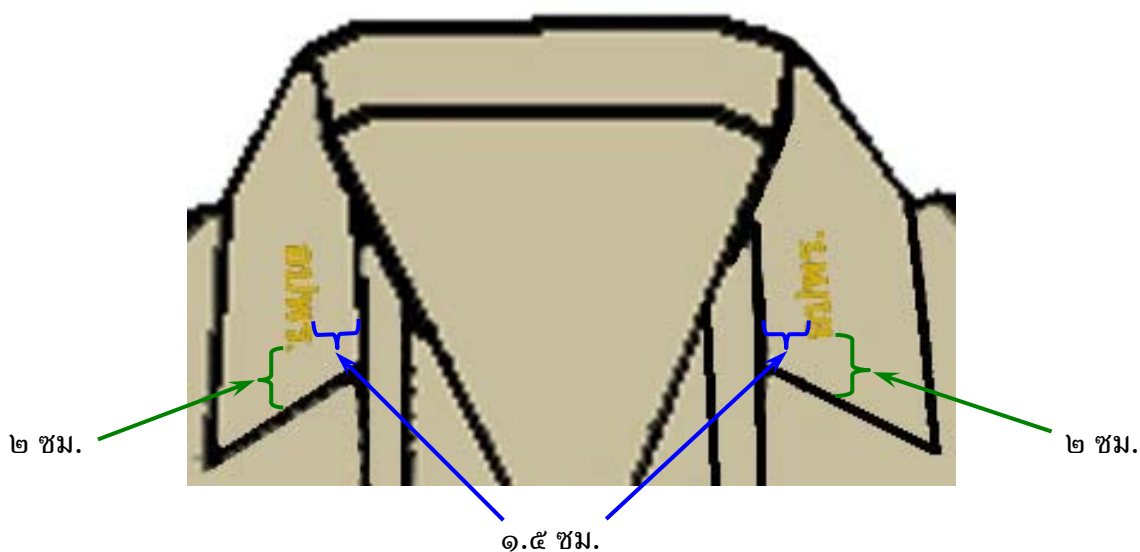
ใช้กับบุคคลแตกต่างกัน ดังนี้	
<p>(๑) ใช้กับผู้มีสิทธิสวมเครื่องแบบ อปพร. ตามข้อ ๔๑ วรรคสอง ที่เป็นข้าราชการ ประเภททั่วไป ระดับทักษะพิเศษ ประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญ ประเภทอำนวยการระดับสูง และประเภทบริหารระดับต้น หรือเทียบเท่าขึ้นไป ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาลนคร ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาลเมือง ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา</p>	 <p>แถบไหมสีทอง ๒ แถบ ตราอุณาโลม ทำด้วยโลหะสีทอง ขนาดกว้าง ๓.๕ ซม. ยาว ๔ ซม.</p>
<p>(๒) ใช้กับผู้มีสิทธิสวมเครื่องแบบ อปพร. ตามข้อ ๔๑ วรรคสองที่เป็นข้าราชการ ประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ และประเภทอำนวยการระดับต้น หรือเทียบเท่า ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาลตำบล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล รองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาลนคร รองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาลเมือง และรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา</p>	 <p>แถบไหมสีทอง ๑ แถบ</p>
<p>(๓) ใช้กับผู้มีสิทธิสวมเครื่องแบบ อปพร. ตามข้อ ๔๑ วรรคสอง มิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๑) และ (๒)</p>	 <p>แถบไหมสีเงิน ๑ แถบ</p>
<p>(๔) ใช้กับคณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. จังหวัด และคณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร</p>	 <p>แถบไหมสีแดง ๑ แถบ</p>
<p>(๕) ใช้กับ อปพร.</p>	 <p>แถบไหมสีดำ ๑ แถบ</p>

เครื่องแบบชุดพิธีการ

เสื้อ

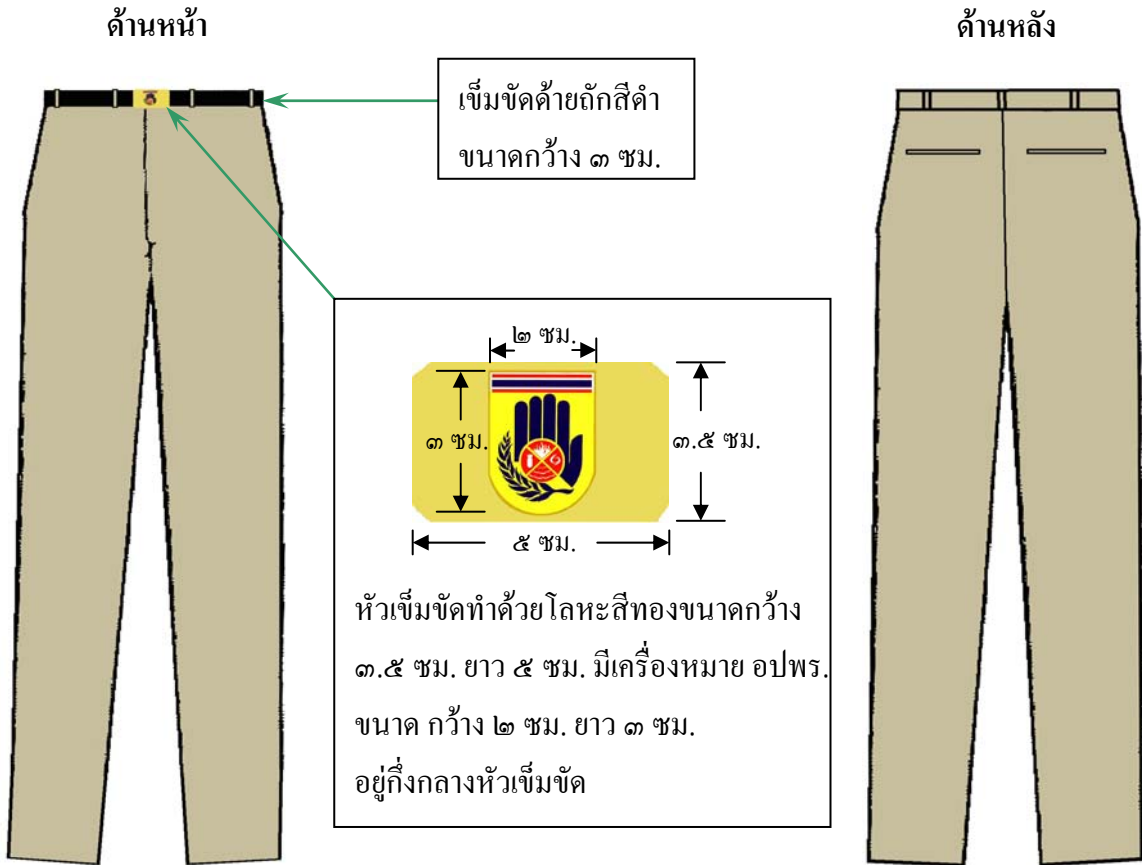

การประดับอักษร อปพร.

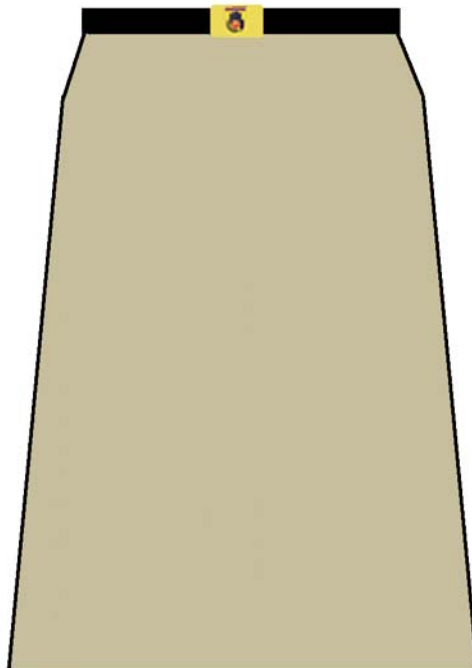

เครื่องแบบชุดพิธีการ

กางเกงแบบราชการชายาว ไม่พับปลายขา (ชาย)

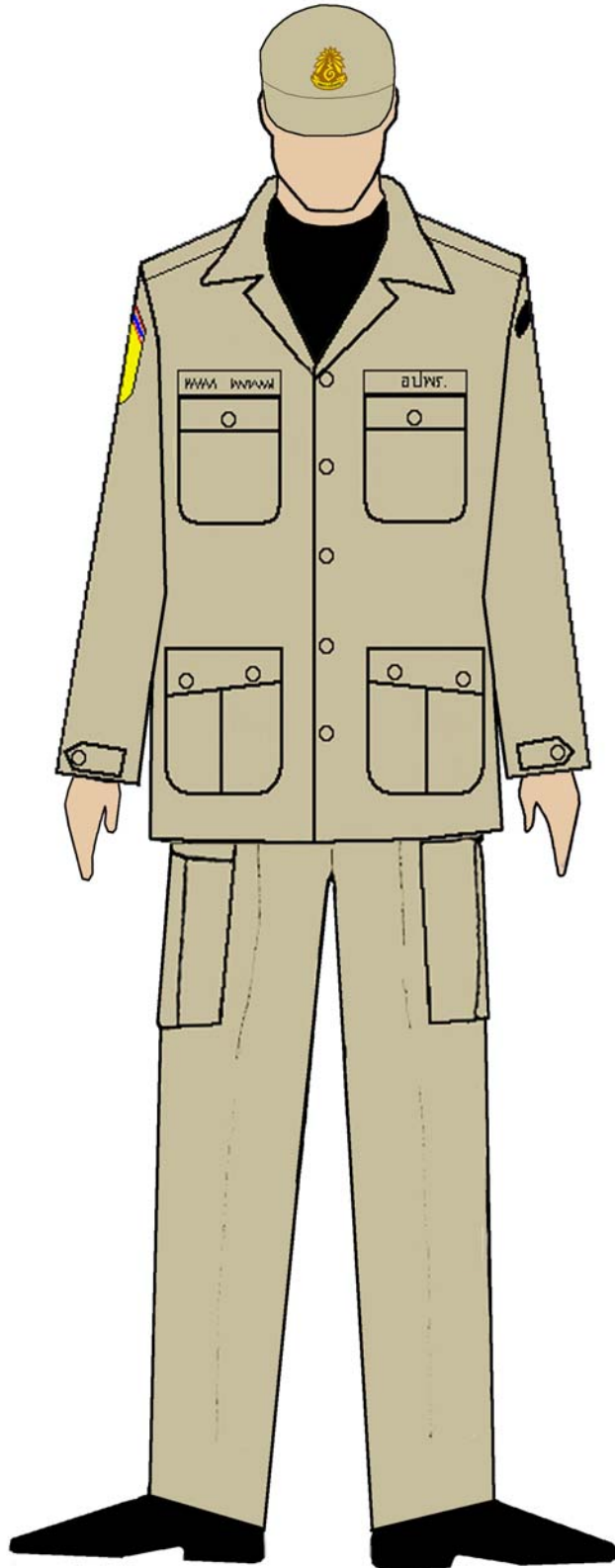

กระโปรงยาวปิดเข้า ปลายบานเล็กน้อย (หญิง)

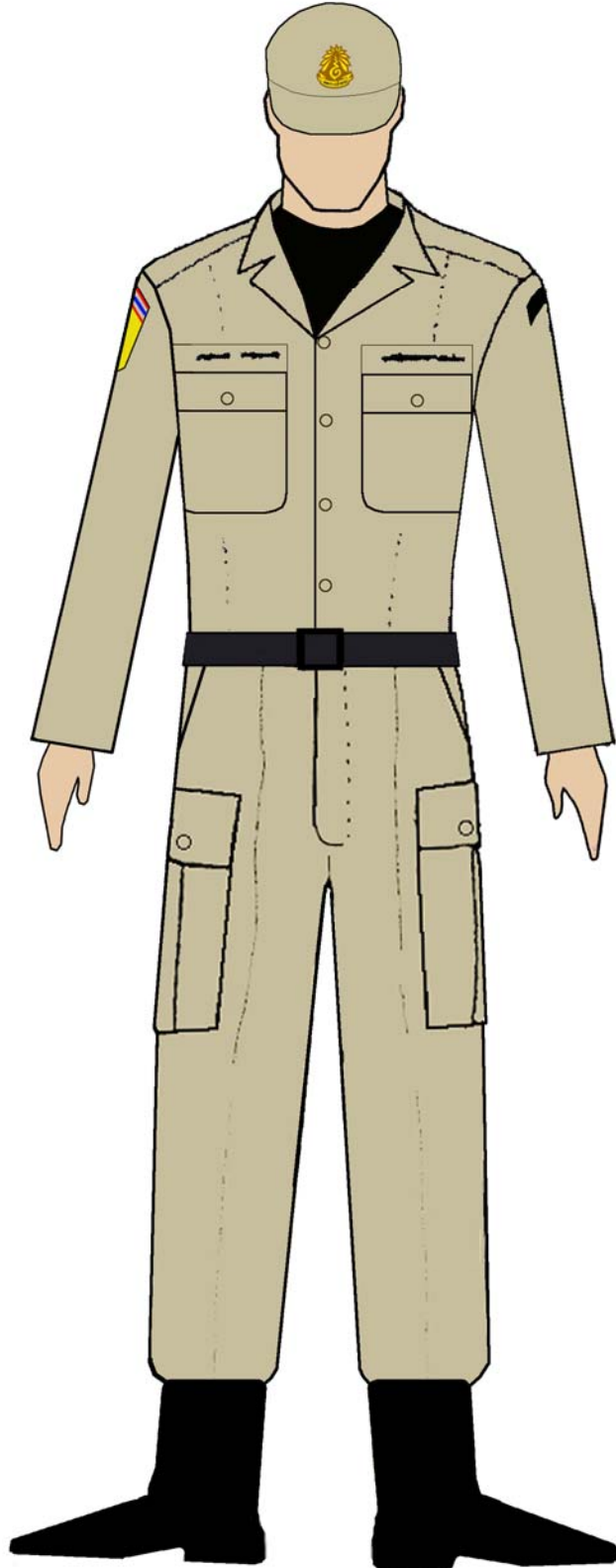
การสวมเครื่องแบบชุดฝึกหรือชุดปฏิบัติกร

(๑) เสื้อคอเปิดสี kaki (แบบที่ ๑)

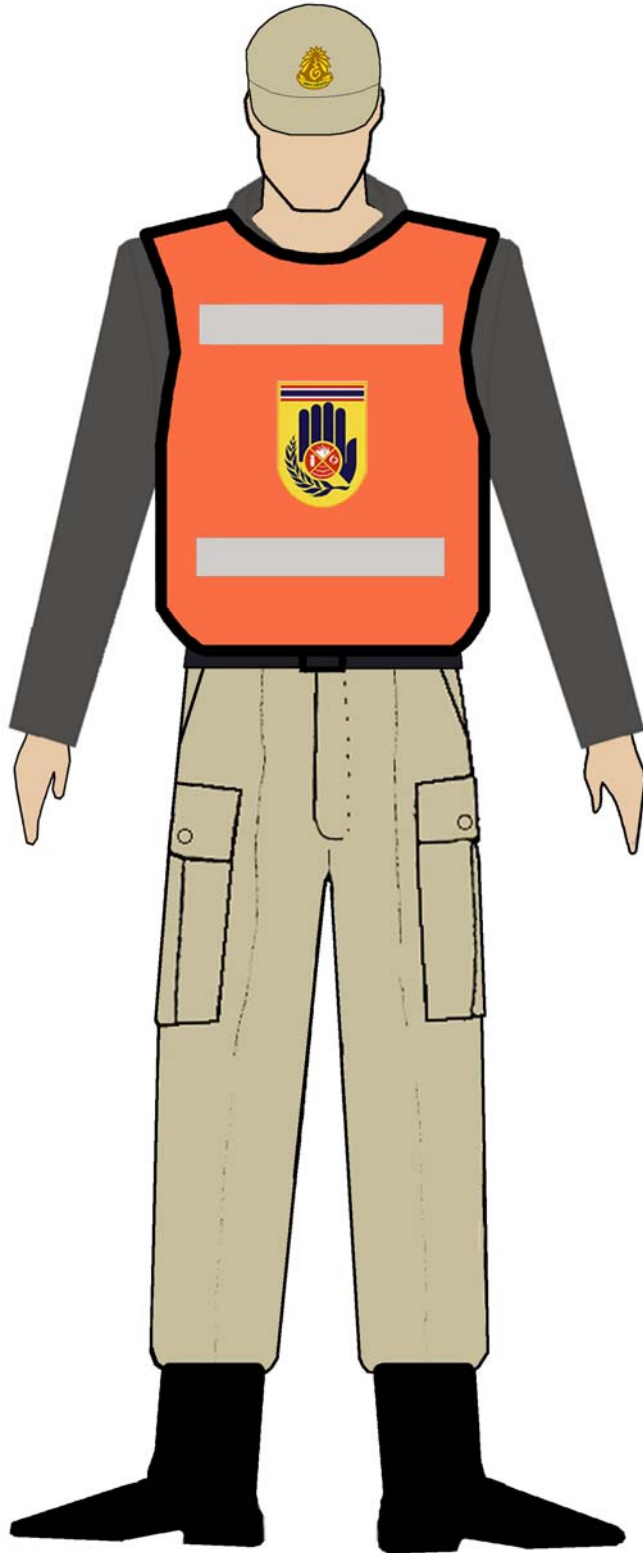
การสวมเครื่องแบบชุดฝึกหรือชุดปฏิบัติการ

(๒) เสื้อคอเปิดสี kaki (แบบที่ ๒)

การสวมเครื่องแบบชุดฝึกหรือชุดปฏิบัติการ

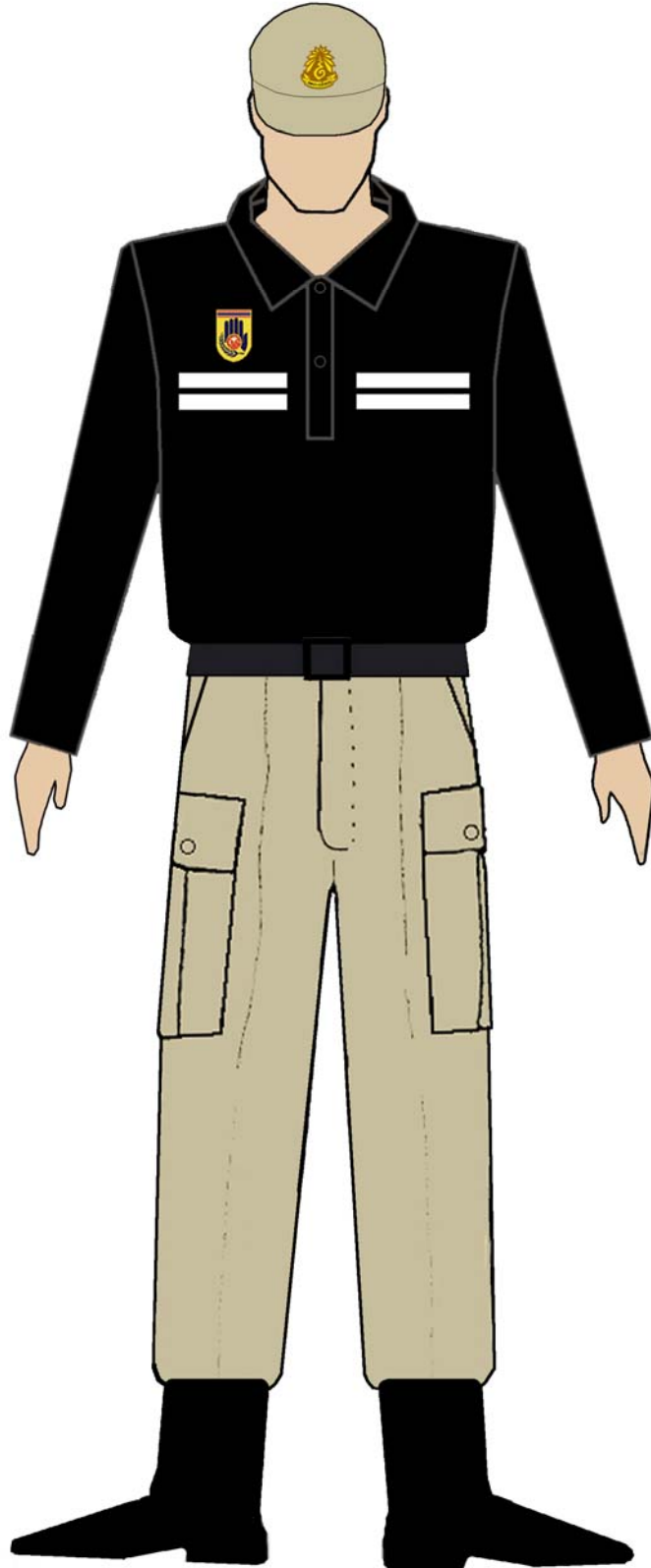
(๓) เสื้อกั๊กแบบทั้งตัวเว้าหน้า

หมายเหตุ ในกรณีจำเป็นเร่งด่วน จะสวมเสื้อกั๊กแบบทั้งตัวเว้าหน้าประกอบกับเครื่องแต่งกายชุดใดก็ได้

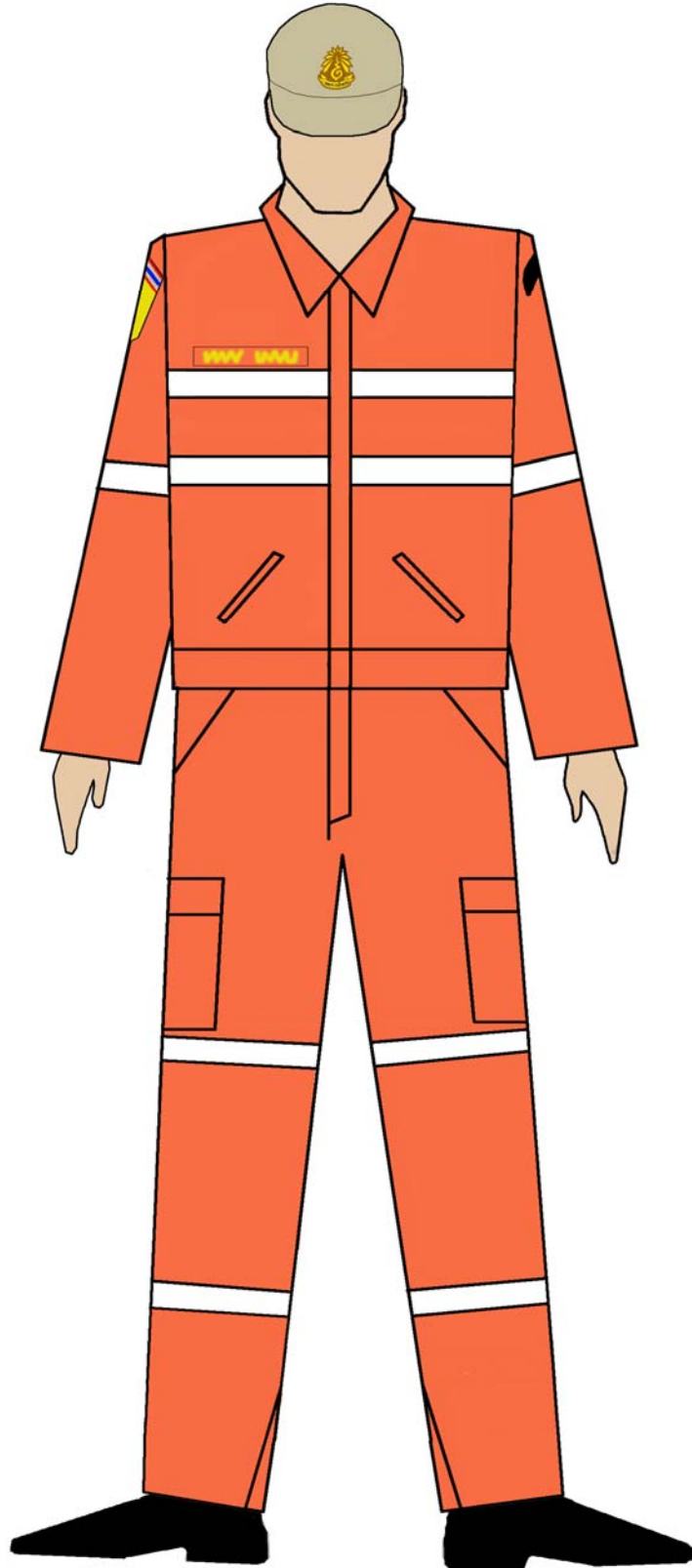
การสวมเครื่องแบบชุดฝึกหรือชุดปฏิบัติกร

(๔) เสื้อยืดคอเชิ้ตแขนยาวสีดำ

การสวมเครื่องแบบชุดฝึกหรือชุดปฏิบัติการ

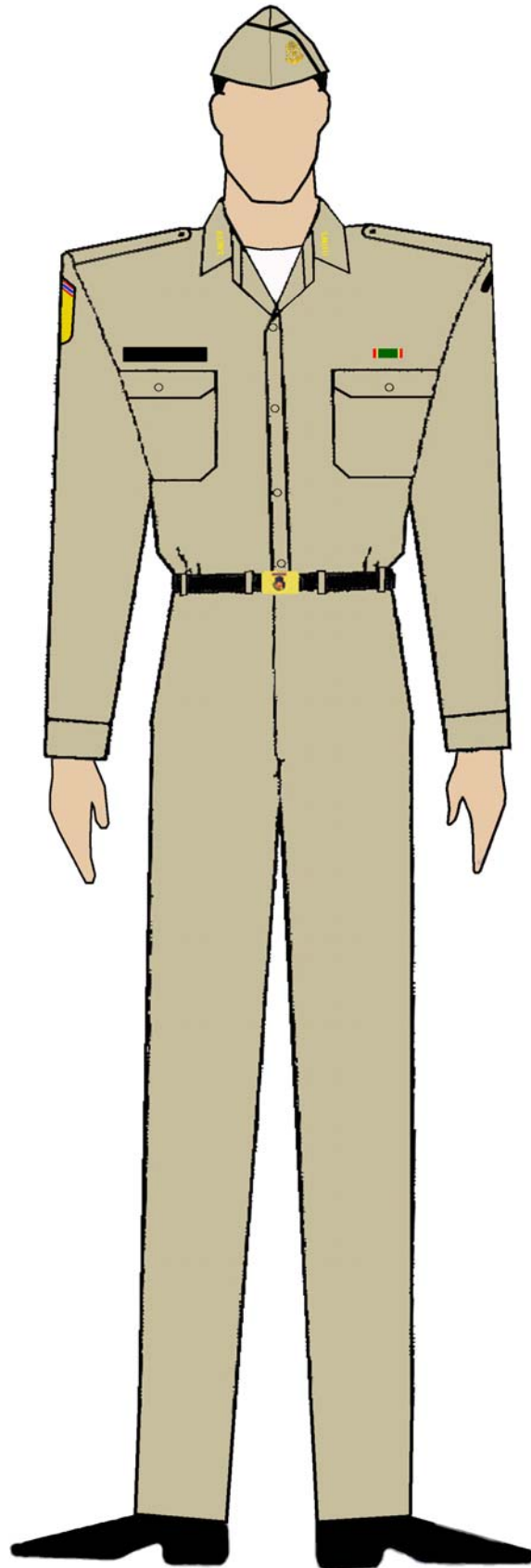
(๕) เสือต่อเนื่องกับกางเกง (ชุดสวม)

การสวมเครื่องแบบชุดปฏิบัติภารกิจผู้ช่วยวิทย

การสวมเครื่องแบบชุดพิธีการ (ชาย)

การสวมเครื่องแบบชุดพิธีการ (หญิง)

